

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDlow 5-9500

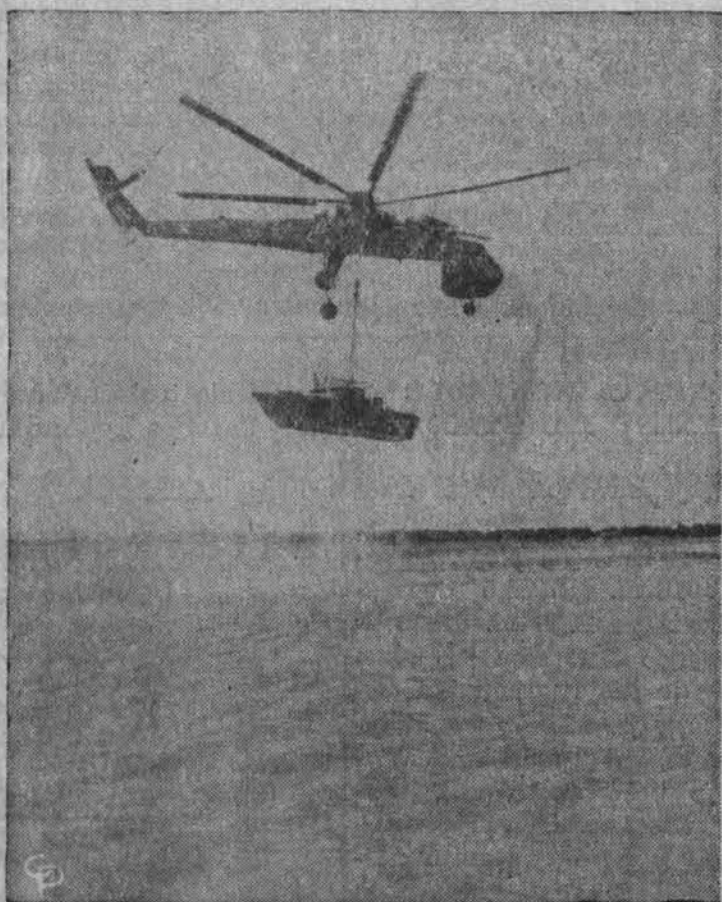
VOL. LIII Price 10 c. Printed in 2 parts

SEŠTADIENIS, SATURDAY, RUGPIŪČIO — AUGUST 16, 1969

Šiandien Draugas 14 pusl

Kaina 10 c.

Nr. 192

Malūnsparniai Vietname panaudojami įvairiems tikslams — čia patulinis laivas perkeltas į kitą kovų sritį

Praha režimas prieš galimas demonstracijas

Padėtis krašte laikoma rimta

PRAHA. — Vyriausybė, pasiskelbusi, kad padėtis krašte esanti "rimta", ketvirtadienį paskelbė kariuomenei su milicija pavesta numalšinti demonstracijas, invazijos metinių rugpiūčio 20-21 d., progą.

Be to, režimas skelbia, kad imtasi priemonių apsaugoti "įstatymų ir tvarką". Tai neįprasti reiškiniai, nes anksčiau nebuvo iš anksto skelbiama apie kariams ar milicijai teikiamus tokius uždavinius.

"Subversijos" bruožai esą aiškūs

Posėdžius federalinei ir abiejų kraštų, čekų ir slovakų, vyriausybėms, paskelbtame pranešime nurodoma: pastaruoju metu vėl pastebima aktyviai reiškančios subversyvinių, "prieš socializmą ir prieš sovietus" nukreiptos jėgos.

Režimas pažymi, kad krašte paskleistais "lapeliais ir atsišaukimais" siekiama kirsti bei išprovokuoti neteisėtus veiksmus, be to, skleidžiami neteisingi gandai. Norima sukurstyti demonstracijas bei neramumus...

Praha radio žiniomis, krašto prezidentas L. Svoboda ir partijos vadas G. Husak partijos prezidiumą informavo apie jų turėtus pasikalbėjimus Kryme su Sovietų Sąjungos vadais. Spėjama, kad naujos priemonės turinčios ryšio su viešnage Sovietuose.

Rugpiūčio 13 d. minėjus komunistų pastatytos Berlyno "gėdos sienos" 8-sias metines... Vieta, kurioje buvo laisvės išroškes rytų Vokietijos gyventojas (šalia sienos — "Draugo" red. V. Alseika).

Riaušės Š. Airijoje aštrėja — Britai siunčia daugiau karių

Katalikų ir protestantų gyventojai tebekovoja Šiaurės Airijos miestų gatvėse — Užtvaros ir padegamosios bombos — Žinios apie užmuštuosius — Katalikų Airija pasiūsi savo kariams tvarkai palaikyti, — Senasis konfliktas bei nesutarimai, atgiję visu aštrumu, turi istorines, politines, ūkines priežastis

Britai pasirodę siunčia daugiau dalinių

BELFAST, Š. Airija. — Britai vakar pasiuntė į Šiaurės Airiją dar 600 karių ir numatė dar tiek pat. Pirmieji vyrai užvakar atvyko į neramumų miestą — Londonderry.

Belfaste, krašto sostinėje, kaip vakar paskelbta, buvo penki užmušti, tarp jų 9 metų amžiaus berniukas. Šeštoji riaušių aukos buvo kitame mieste, Armagh.

Riaušės Š. Airijoje atgijo praėjusį antradienį ir vis plisdamos keliuose miestuose, vakar Belfaste įgijo "mažą karo" pobūdį.

Policija skelbia, kad iš pasakojimų šauda daugiausia įstatymu uždraustose Airių respublikos Armijos nariai. Neramumai vis aštrėja ir įtampa ryški ne tik tarp katalikų ir protestantų Šiaurės Airijoje, bet ir tarp abiejų Airijos dalių — šiaurinės, kurioje du trečdaliai gyventojų sudaro protestantai ir katalikų

dauguma apgyventos pietų Airijos.

Dar 600 karių

Paskutinėmis žiniomis, britų H. Wilsono vyriausybė vakar į Šiaurės Airiją pasiuntė dar 600 karių.

Gaisrai Belfasto gatvėse, policija su kulkosvaidžiais

Sužeistųjų skaičius Belfaste užvakar siekė 105, iš jų 16 policininkų. Kai kuriose m-to gatvėse liepsnojo namai. Katalikai gyventojai (jie Belfaste mažumoje, tuo tarpu Londonderry mieste jų dauguma) šaudė į policiją ne tik iš savo namų langų.

Šiaurės Airija — į ją nukreiptas pasaulio dėmesys

Kazachstanas laukia "imperialistų" karo

Stambūs pasiruošimai Kazachstane

MASKVA. — "Pravdoje" užvakar paskelbtame V. N. Titovo, partijos pareigūno, straipsnyje, nurodoma, kad Kazachstane pradėti vykdyti stambūs civilinės gynybos pasiruošimai. Pabrėžiama: tai būtina, siekiant apsaugoti gyventojus prieš galimus "imperialistų" atominius, cheminius, bakteriologinius ar kitokius, masinio pobūdžio, puolimus.

Straipsnio pasirodymas tuo metu, kai pasieny vyko susidūrimai su kinais, įtaigoja mintį: Kremlius nori patikinti kraštą, kad valdžia griebsi priemonių, ruošdamasi galimo karo su Kinija atvejui.

Raketų lizdai Kazachstane, dalis ir prieš Vakarus

Vakarų spaudos atstovai Maskvoje nurodo, kad Kazachstane įrengti tolimo bei vidutinio nuotolių raketų lizdai. Ilgo skridimo raketos, greičiausia, savo taikiniu turėtų Vakarus, gi kitos — Kiniją, Pats gi Kazachstanas, karo su Kinija ar su JAV atveju, būtų aiškiai pažeidžiamas.

● Brazilijos miesto Recife burmistras pasirašė du įsakus. Vienu jų miesto aikštėje numatyta pastatyti paminklas JAV astronautų garbei, kitu — viešai aikštė pavadinama liepos 20 d. vardu.

tas į Vladimiro kalėjimą, arčiau Maskvos. Pranešama, kad Danielis pažeidęs stovyklos taisykles, dėl to jam teks toliau kalėti ten, kur sąlygos dar žiau resnės.

Mažiau dėmesio pasienio įvykiams

Būdinga, kad šios savaitės susidūrimas kinų - rusų pasieny sovietų spaudos nepuikamas. Neskelbiami komentarai, nėra žinių apie panašius atvejais rengiamus susirinkimus visame krašte. Sovietų protesto nota buvo paskelbta ne pirmame puslapyje, bet kitur.

Dienraščiai deda neigiamus straipsnius apie Kiniją, tačiau jie nebestebina skaitytojų, nes... jie nuobodūs savo pasikartojimais.

Maskvoje paskelbta apie susirėmimų aukas ties pasieniu: rusų žuvę du ir septyni buvę sužeisti, tuo tarpu kinų krite 25 ir tiek pat buvę sužeisti.

● Indijos vaikų 50% nėra pakankamai maitinami.

KALENDORIUS

Šiandien, rugpiūčio 16 d.: šv. Jokimas, šv. Serena, Butvydas, Alvieta.

Ryt, rugpiūčio 17 d.: šv. Jacintas, šv. Joana Del., Saulėnė, Sigita.

Poryt, rugpiūčio 18 d.: šv. Agapitas, šv. Elena Imper., Man tautas, Alė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien vis šilta, saulėta, temp. sieks 80 ir daugiau l. F., ryt — debesuota, be piktinimų.

Saulė teka 5:59, leidžias 7:51.

Augstūrgė, Vokietijoje, lietuvių išeivių pokario metu pastatytas lietuviškas kryžius vis kreipia praeivių dėmesį.

Spaudoje

R. Europa ir Nixono kelionė

Stefan Korbonski, politikas, buvęs Lenkijos parlamento narys, dabar — veikėjas PET, laisvės "Chicago Tribune" redakcijai nurodė, kad prez. Nixono lankymasis Bukarešte, rugpiūčio 2 d., sutapęs su jo lankymusi Varšuvoje, 1959 m. Tuo metu Nixoną sveikino 2 milijonai Varšuvos gyventojų.

Korbonskio nuomone, 10 metų pralinkus, tai nepanaikino Rytų Europos kraštų vilčių, kad JAV galės paremti jų nepriklausomybės bei laisvės viltis.

Pirmoji galimybė, atsiranti, sukvietus Europos saugumo suvažiavimą. Tačiau jis negalės pakartoti Teherano 1943 m. ar Jaltos 1945 m. suvažiavimus. Anuomet, kaip pabrėžia Korbonskis, buvo taip aiškiai iškelti sovietų valdymo rytinei Europai pagrindai...

● Viešulas "Camille" artėja prie JAV kontinento.

veikla. Atgijo senos aistros ir... konfliktas šiuo metu dar aštresnis — sunku numatyti, kiek jis išsiplės.

P. Airijos vyriausybė išskelbė reikalą kreiptis į J. Tautos, pasiūlymui griežtai pasipriešino Londono H. Wilsono vyriausybė. Londonas teigia: Airija yra sudėtinė britų imperijos dalimi, taigi, ten kilusios riaušės laikytinos britų "vidaus klausimu".

Politinės priežastys — svarbios savo poveikiu

1916 m., įvykus sukilimui prieš britus, Airija virto respublika. Įsilepsnojus civiliniam karui, Airija suskilo į dvi dalis: į pietinę, su Dublino sostine, 26 valsčiais ir į šiaurinę, su Belfasto miestu, su šešiais valsčiais (counties). Šiaurėje gyventojų yra 1.502.000, gi pietuose — 2.910.000.

Skirtingumai ryškūs ir politiniame gyvenime. Šiaurėje vyrauja Sąjunginė (Union) partija — protestantų rankose. Pasisakanti už ryšius su D. Britanija ir atitinkanti britų konservatoriams. Tuo tarpu katalikai susibūrę į nacionalistų partiją — būdama mažumos atstove, ji dažnai pralaimi, parlamentui sprendžiant įvairius opius klausimus.

Naujoji vyriausybė Š. Airijoje dėjo pastangų patenkinti katalikų reikalavimus, bet... jie nebuvo patenkinti. Reikalavimus dar labiau įžiebė kraštutiniųjų

TRUMPAI

Lietuvius dr. A. Klierė ir Marsas

NEW YORK. — Tarp mokslininkų, kurie iš Pasadenos (Kalifornijoje) Marineriais "čiupinėjo" Marsą, yra ir lietuvis, dr. Arvydas Klierė.

Rugpiūčio 3 d. "New York Times", pasakodamas tų mokslininkų samprotavimus apie gautuosius duomenis iš Marso, minėjo ir dr. Klierės pastabas. Būtent, pažymėjo, kad

"Dr. Arvydas Klierė, dirbąs Sprausminių Pavarų (Jet Propulsion) Laboratorijoje, parėmė nuomonę, anot kurios asigalio gaubtuvas esąs iš sausojo ledo". (Suprantama, čia minimas asigalis yra Marso. Gaubtuvas — balta Marso asigalio danga. Sausasis ledas — užšalęs anglies dvideginis).

Toliau sakoma, kad dr. Klierė nurodęs į duomenis, gautus radijo ženklais, rodančiais, jog žemutinė atmosfera ties asigaliu esanti pakankamai šalta ledo pavidalui susidaryti. Tie duomenys buvę gauti registruojant Marso atmosferos poveikį radijo signalams tuo metu, kai Marineris 7-sis buvęs kurį laiką užslinkęs anapus planetos. (E.)

ASTRONAUTAI

Norėtų išsėtis, bet... šiandien juos gerbia Houstone

HOUSTON. — Trys astronautai, žygio į mėnulį herojai, užvakar grįžę į Houston miestą, dieną su viršum pailsėję, šiandien vėl gerbiami. Jie vyks mies to gatvėmis, gi vakare rengiamas priėmimas su kalbomis bei dovanomis.

Vengrų lakūnas — į laisvę

UDINE, Italija. — Vengrų aviacijos majoras J. Biro Torse su lėktuvu, sovietų MIG-19, pabėgo į Italiją, nors pakeliui jį persekiojo keli vengrų lėktuvai. Lakūnas, nusileidęs nelygioje vietoje, nebuvo sužeistas ir jam pavyko išsokti iš degančio lėktuvo.

● JAV gyventojų 7 mil. 1968 metais pasinaudojo išnuomotais (charter) keleiviniais lėktuvais.

Vatikano valst. sekretorius J. Villot (dešinėje) su šiais metais paskirtuoju naujuoju Prancūzijos kardinolu J. Danielou.

Is Ateitininku gyvenimo

STUDENTŲ ATEITININKŲ STOVYKLA IR SUVAŽIAVIMAS

SAS atnaujinimo metus baigiamie su gaivinančia stovykla Lake Ariel, Pa. Stovyklos tema — studento ateitininko kūrybingas įnašas modernioje pasaulyje. Tie žodžiai tik nori paaikšinti, kad mes siekiame paveikti savo pasaulį pozityviai ir praktiškai per savo lietuvišką, krikščionišką kūrybą. Kodėl, kaip ir panašūs klausimai bus svarstomi stovyklos bėgyje (ne eigoje).

Kad programa sklandžiai riedėtų, rūpinasi: dvasios vadas, Tėvas Gediminas Kijauskas, S.J., komendantas, Povilas Žumbakis, vakarinių programų vedėjos, Aldona Zailskaitė ir Elenutė Bradūnaitė. Aldona Zailskaitė eis ir mergaičių vadovės pareigas. Bernardas Prapuolenis griežtai prižiūrės, kad gražių dainų daug būtų girdima. Eligijus Sužiedelis praves ideologinį "atsiėviežinimą".

Iškilmingas stovyklos atidary-

mas šeštadienį, rugpiūčio 23-čia, 7:30 v.v. Registracijos mokestį (5 dol.) prašoma siųsti SAS vicepirmininkui, Pauliui Alšėnui, 6800 Somerset Drive, Brecksville, Ohio, 44141. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės tuo pačiu adresu. Telefonas 1-216-526-5135. Stovyklos mokestį (35 dol.) galima primokėti pačioje stovykloje. Stovyklautojai, kurie nori miegoti, prašomi atsivežti savo "miego maišus" arba savo paklodes, antklodes bei pagalves.

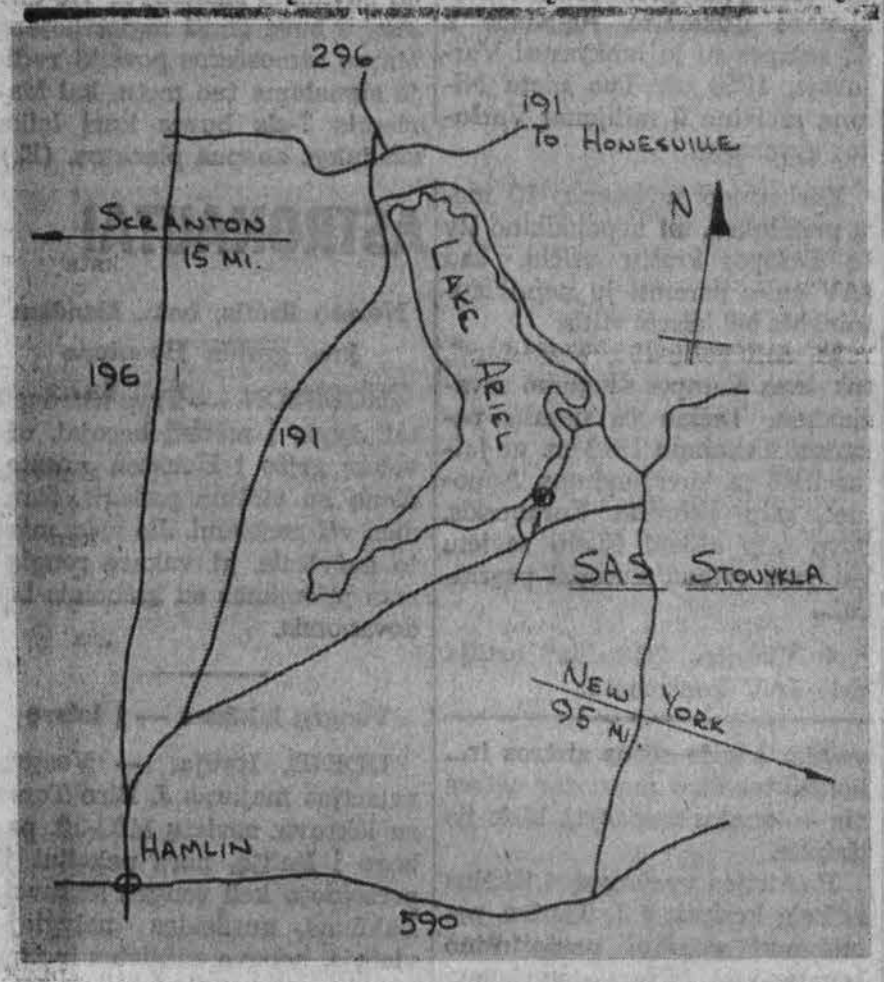
Stovykla pravedama kūrybiškai, ateitininkų nuotakoj.

Mielai priimame tokius stovyklautojus, kurie nori prie tos nuotakos prisidėti.

Kas negali dalyvauti stovykloje, kviečiami atsilankyti Studentų ateitininkų sąjungos mėtiniam suvažiavime Lake Ariel stovyklavietėje, rugpiūčio 30-31 dienomis.

SAS Valdyba

KAIP PATEKTI Į SAS STOVYKLĄ IR SUVAŽIAVIMĄ

Apie gyvenimą Lietuvoje ir maištus Amerikoje

Tryliktoji bendrinė Lietuvių fronto bičiulių savaitė

Lietuvių fronto bičiulių savaitė Dainavoje pradėta rugpiūčio 10 d. LF tarybos pirm. A. Damušio ir LF c. v. pirm. Juozo Mikonio trumpais sveikinimais, gausiai susirinkusiems linkint palikti, pabendrauti ir pasidalyti kultūrine ir visuomene patirtimi.

Rugpiūčio 11 d. stovykla atidaryta oficialiai pakeliant vėliavas. Žodį tarė LF tarybos narys dr. K. Ambrozaitis, kviesdamas visus priartėti arčiau lietuviškųjų veiklų, vildamas, kad studijų savaitės metu mes persvarstysime, kiek galime prisidėti prie mūsų lietuvių bendruomenės išsilavinimo.

Prie tai buvusių pamaldų metu kun. Ged. Kijauskas, S.J., pasakė pamokslą šv. Trejybės tema, kviesdamas visus stovyklautojus būti linksmai ir vieningai vienos šeimos nariais.

Pirmąją paskaitą "Žvilgis į Lietuvos" skaitė d. J. Girnius, išryškinamas Lietuvos buitines, mokslo, meno, literatū-

nes ir religines problemas. Pa-brezė, kad gyvenimo lygis kyla, tuo reikia džiaugtis, tačiau proporcingai atlyginimams būtinų reikmenų kainos yra aukštos. Kultūrinėje srityje jaučiami komunistiniai varžtai. Tie varžtai po Stalino mirties buvo atleisti komunistams, o dėl to palengvėjo ir visiems. Sunkiausia yra religijos padėtis. Auklėjamas nukrikščionintas žmogus. Diskusijose dalyvavo J. Kučėnas, J. Žilionis, V. Vaitiekūnas.

L. Augstys

LF tarybų savaitė pradedant Dainavos stovykloje. Nuotr. J. Urbono

MAS studijų dienose Patersone. Nuotr. J. Juzaitis

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

TIES ČEKOSLOVAKIJOS IR LIETUVOS TRAGEDIJOMIS

Visas pasaulis mini žiaurios Čekoslovakijos tragedijos metines. Mintyse susikaupiam ir mes, patys gerokai anksčiau tai išgyvenę. Šį pavasarį nusipirkau knygą "The Czech Black Book", kuri spaudai buvo atiduota 1969 m. sausio mėn., dar nepaėjus pusmečiui nuo Čekoslovakijos okupacijos. Šios dokumentinės knygos, kurią paruošė padėjo Čekoslovakijos Istorijos institutas ir Mokslo akademija, pasisekimas JAV buvo toks didelis, kad pavasarį ji buvo jau parduvinėjama "best selleriu".

Išleidytes knygą, kuri sudaryta iš autentiškų dokumentų chronologine tvarka ir minutės tikslumu įvykius dokumentuojant, prieš ją imdama į rankas, dar kartą perskačiau J. Gliuodės "Agoniją", kur vaizduojama Lietuvos tragedijos įvykiai 1940 m. birželio mėn. Didžioji dalis Lietuvos vyriausybės narių ir aukštųjų karininkų, išskiriant prez. A. Smetoną, gen. K. Musteikį ir dar vieną kitą, pagal J. Gliudą, tikėjo, kad Sovietai nebus tokie žiaurūs, kad su jais bus galima susitarti, bendradarbiauti ir gyventi. Žinoma, J. Gliuodės "Agonija" įrinkuota į romano žanrą ir kai kas gali prikišti, kad tai yra Gliuodos nuomonė, o ne istorinė to meto įvykių tiesa.

Bet kai skaitai "Čekų juodosios knygos" dokumentus, kuriuose prakalba partija, vyriausybė, profesinės sąjungos, unijos, mokslininkai, menininkai ir visu kitų sričių gyvieji atstovai, nemaža dalis jau okupacijoje užaugintų žmonių, panašų, kurių pilna dabar ir okup. Lietuvoje įvairiuose postuose, matai, kad jie netiki nė vienu Sovietų žodžiu, nė vienu jų "geros valios" veiksmu.

Pragos komunistų partijos at

A. Baronas, A. Bagdonas, St. Dargis, J. Baužys, kun. G. Kijauskas ir kt.

Rugpiūčio 12 d. dr. A. Klimas kalbėjo tema "Studentų maištai", išskeldamas eilę maištų priežasčių. Viena pagrindinių yra kairiojo elemento organizuotas išnaudojimas įvairių jaunimo nepasitenkinimų savo tikslams. Prelegentui atrodo, kad maištai dar kurį laiką tęsis, bet jų pats siautėjimas jau yra praėjęs, nes nuosaukusis elementas vis aktyviau pradeda reikštis.

Paskaita susilaukė didelio susidomėjimo ir gausių diskusijų. Stovyklautojų yra apie šimtelis, oras pulkas, vakarais skamba dainos, skaitomas humoro laikraštis. Stovyklos komendantas — Viktoras Palūnas.

L. Augstys

sišaukime skelbiama: "Draugai, Čekoslovakijos socialinė respublika šiandien buvo okupuota prieš mūsų vyriausybės valią penkių Varšuvos pakto sąjungininkų... Draugai, protestuokim prieš šią neteislingą okupaciją..." (psl. 54). Rašytojų, dailininkų, architektų, televizijos ir filmų darbuotojų bei žurnalistų sąjungų atsisaukime deklaruoja: "Grįžtantis stalinizmas uždarys visus kelius į humanišką socializmą... Mes kreipiamės į visas veržlias pasaulio asmenybes ateiti mums į

Jaunosios kartos atstovai, "Lituanus" žurnalo vyr. redaktorius Jonas Bagdonas (kairėje) ir Lituanus fondacijos pirmininkas Vytautas Kasniūnas, jr., (dešinėje) aplankė mūsų žymųjį dailininką prof. Adomą Varną, sulaukusį 90 metų amžiaus. Netrukus i, spaudos išeis naujas Lituanus žurnalo numeris, kuriame meno kritikė Jautkaitė rašo apie dail. prof. Adomą Varną. Žurnale tips keletas dailininko paveikslų.

pagalbą ir padėti apginti mūsų kraštą..." (psl. 58) Arba rugpiūčio 21 d. 7:45 val. ryto užsienio reikalų ministerija, rusų tankų ir dalinių apsupta, vis dar įsakymus radiofonu skelbti, kad Čekoslovakija yra neteisinaigai okupuota.

Kiekvieną šios dokumentinės knygos puslapį, kurią, tiklu, skaitė ar skaitys ir nemažai lietuvių, versdamas matai šūta-procentinį čekoslovakų nepasitikėjimą rusais, junti nepaprastą kovos dvasią ir tvirtą šauksmą pasauliui apie vykstančią naują tautos tragediją. Tai visai kita gaida negu J. Gliuodos "Agonijos", negu J. Audėno, gen. St. Raštiko atsiminimų veikalų, aprašančių 1940 m. birželio mėn. įvykius Lietuvoje.

Į tai ypač turėtų atkreipti dėmesį mūsų vadinamieji antikomunistai, ne vienu atveju savo iššūkiais skaldą laisvųjų lietuvių vienybę, užpildinėja lituanistinėse mokyklose su dideliu pasišventimu dirbančius mokytojus ir kitus, kurie bando palaikyti ryšį su tikraisiais kovotojais, kiekvieną dieną tebestovinčiais kovos lauke okup. Lietuvoje. O kad tokių daug yra ir dabar Lietuvoje, metinių proga mums primena Čekoslovakijos įvykiai su daugybe istorijai paliktų dokumentų iš tautos juodųjų dienų.

KUR DINGO LITUANICOS PADANGOS?

Prieš mėnesį laisvieji lietuviai vėl paminėjo Dariaus ir Girėno žygį per Atlantą. Šiais laikais, kada prasidėjo nauja erdvų epocha, kada pasiektas mėnulis ir prisiminami aviacijos pionieriai, kaip Lindbergas ir kiti, pats laikas Dariui ir Girėnui plačiau pristatyti pasauliui ir kartu padaryti propagandą Lietuvai. Būtų gražu, jei to imtųsi mūsų jaunieji akademi-

Dariaus ir Girėno kultas po

ilgo tylėjimo vėl keliamas ir Lietuvoje. Neperiodiniame žurnale "Sparnai" J. Dovydaitis ir kiti plačiai prisimena Dariaus ir Girėno žygį per Atlantą, duosdami Dariaus žmonos ir dukters brilių imai ir nemažai istorinių nuotraukų. Bet tarp tų nuotraukų pasigendi paminklo skulptoriaus Pundzius iškalto Anykščių Puntuke. Paslaptį atskleidė "Dirva" š. m. rugpiūčio 1 d. nr., išidėjusi Puntuko nuotrauką. Iš nuotraukos ir informacijos matome, kad istorinius paminklus "gerbia" Anykščių komjaunuoliai, vadovaujami N. KVD karininko, Stalino laikais prie Puntuko atlikęjo šaudymo pratimus ir Lietuvos didvyrių paminklą sužalojo, numušdami Dariui nosį ir padarę kitų sužalojimų.

Arba vėl. Mums yra žinoma, kad pirmaisiais pokario metais Kauno Karo muziejaus direktorium, kur yra ir Lituanicos likvijos, buvo paskirtas vienas senas komunistas. Žmogus, nors ir į privilegijuotų luomą iškilęs, norėjo greit praturtėti. Tad kombinavo iš šalies. Nors partija ir vyriausybė nuolatos skelbia gerbianti visuomeninį turtą ir istorinius paminklus, bet muzie-

jaunosios kartos atstovai, "Lituanus" žurnalo vyr. redaktorius Jonas Bagdonas (kairėje) ir Lituanus fondacijos pirmininkas Vytautas Kasniūnas, jr., (dešinėje) aplankė mūsų žymųjį dailininką prof. Adomą Varną, sulaukusį 90 metų amžiaus. Netrukus i, spaudos išeis naujas Lituanus žurnalo numeris, kuriame meno kritikė Jautkaitė rašo apie dail. prof. Adomą Varną. Žurnale tips keletas dailininko paveikslų.

jaus direktorius driso nuo Lituanicos ratų nuimti padangas ir jas parduoti sunkvežimio savininkui, nes pokario metais padangų, kaip ir visko kito, labai trūko. Prieš porą metų turistai iš Lietuvos pasakoję, kad ir dabar istorinė Dariaus ir Girėno Lituanica stovi be padangų. Tokia pat skurdą ir liudijanti Stalino laikų gėda, kaip ir sušaudytas paminklas Anykščių Puntuke.

VI. Rmjs.

ANTRAS RŪPESTIS

Motina rūpinosi, kad dukteriai jau 23 m. amžiaus, o ji dar nesusirandą sau vyro. Tai ji nutarė pabandyti paskelbti laikraštyje. Skelbime ji įrašė: "Reto gražumo jauna turty paveldėtoja nori susirašinėti su nerūpestingu džentelmenu, mėgstantiu pasitrunkinti".

Jau praėjo dvi dienos, kai skelbimas išspausdintas. Susirūpinusi motina ir klausia savo dukterį:

— Na, ar daug skelbimų?
— Tik vienas, — atsako duk-
tė.

— Kas parašė?
— Negaliu sakyti.
— Kaip negali sakyti? — užsispyrė. — Aš sugalvoju pas-
skelbti.
— Gerai, — atsakė duk-
tė. — Tėtė atsiliepė.

Dainavos jaunimo stovyklos vyriausia šeimininkė Vladislava Šurkienė. Nuotr. J. Urbono

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

6545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUDlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries

Prenumerator:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija staipinius talso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

GRIEZTA KONTROLĖ TĖVYNĖS LANKYTOJAMS

Rygoje buvo padaryta krata ir sulaikytas dr. Frisic Menders, vienas iš Latvijos Nepr. signatarų 1918 m. ir seimo deputatas, kuris po 1955 m. amnestijos sugrįžo iš Mordavijos konc. lagerių ir pastaruoju laiku gyvena Rygoje. Menders sulaikytas po to, kai jį aplankė iš Wisconsin universiteto doktorantas Paulius Lazda, kuris rinko medžiagą savo doktorato darbui apie 1905 m. revoliuciją Latvijoje. Lazda iškratytas Talino muitinėje; ir pas jo žmoną Ireną rasti užrašai apie pasikalbėjimus su Menderiu. Lazdos buvo sulaikyti ir grąžinti į Rygą, kur buvo tardomi KGB agentų. Po 10 dienų jie išsiųsti ir liepos 13 d. atvyko į Helsinkį.

Apie Menderio likimą žinių nėra. Sprendžiant iš raštų tilpusių "Cina" ir Rygos radijofonto pranešimo, Menders apkalintas už sovietų valdžios "šmeižimą". Jis yra 84 metų amž. ir serga širdies liga. Jo sulaikymas tokiam amžiui yra žmoniškumo principų paneigimas ir pavojus Latvijos Nepr. kovotojų gyvybei.

Visas šis įvykis liūdią apie visuotinę nervingumą, kuris dabar pasireiškia Rusijoje, ypač KGB aparatūroje sąsąsėje su Rusijos vidaus ir užsienio politikos nepasisekimais ir baime

iš užsienio turistų daroma įtaka ir Latvijos gyventojus.

AL. T.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas p. Adomas Vilainis - Šidlauskas, gyvenęs Vokietijoje, Fuldos ir Kassel - Mattenberg stovyklose. Iš stovyklos imigravo į JAV. Paieško p. L. Jaselskis, 4216 So. Campbell Ave., Chicago, Ill., 60632, telef. 247-4698.

SEPTYNIASDEŠIMT SEPTYNI ANEKDOTAI

KRIZAS PLEPERIS

Kai jūmoru išsakomi vargai, skriaudos ir neteisybės, gyvenimo niūri realybė prablaivėja ir yra lengviau ją pakelti.

Iš tos gyvenimo taisyklės kilo ir šie 77 anekdotai, kuriuos autorius surinko į vieną leidinį, ir kurie apima rusų okupacijos laikų Lietuvoje įvykius ir nuotakas.

- Ką galima nupirkti už seną rublį?
- Nieko.
- O ką už naują?
- Dešimt kartų daugiau.

Tokių ir panašių jūmorų yra perpintas visas leidinėlis, kurio kaina tik 1.00 dol.

Gaunamas DRAUGE. Prie kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

GRĮŽTANT Į MOKYKLAS, PIRMIAUSIAI PATIKRINKIT PAS MUS!

MES TURIME VISA KAS TIK REIKALINGA MOKYKLAI. UZ PRIEMAMAS KAINAS!

- * Visų dydžių įrisamoji medžiaga
- * Portfeliai.
- * Tempera setai, 6—12—16 spalvų.
- * Post mechaniški braižymo įrankiai.
- * Palaidų lapų viršeliai ir įterptiniai lapai.
- * Crayons
- * Pieštukai
- * Dažai
- * Rašalai
- * Parker, Paper Mate ir kiti plunksnaokčiai

IAMA STATIONERS

"THE SHOP U-NEED" "THE SHOP U-NEEK"

6305-07 So. Kedzie Tel. PR 6-9102

Dovanos, Kortelės, Knygos, Rašt. Reikmenys ir Dennison Prekės

Lietuviška knyga yra būtinybė kiekvienam lietuviui, nežiūrint kur jis gimęs, augęs ar subrendęs, nežiūrint koks jis yra — senas ar jaunas —, nežiūrint kokia jo profesija, darbas ir užsiėmimas.

Kad knyga būtų prieinama didesniai lietuvių skaičiui, kad jos įsigijimo sąlygos būtų lengvesnės, kad jos pristatymas būtų patogesnis ir greitesnis, yra įsteigtas LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS, kurio nariu gali pasidaryti kiekvienas, įmokėjęs 5.00 dol. įnašą.

Nariai klubo leidžiamas knygas gali pirkti trečdaliu pigiau, knygų pasirinkimas yra neterminuotas ir nėra jokių suvaržymų ar reikalavimų nustatant, kiek knygų narys privalo nupirkti.

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS yra patogiausias būdas įsigyti naujausius leidinius pigiausia kaina. Tapti jo nariu taip lengva, kad kiekvienas turėtų jausis skriaudžias pats save, neįstodamas į LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBĄ.

Nedelsdami siųskite 5.00 dol. ir tapkite klubo nariu. Įsitikinkite patys, kaip malonu turėti savo knygynę naujausius leidinius, būti susipažinusi su lietuvių literatūra ir žinoti, kad atlieki savo pareigą lietuviškai spaudai.

ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAIS

Neabejojama mokytojų idealizmu, nei dirbant lietuviškose mokyklose, nei ieškant naujos pedagoginės patirties. Mokytojų studijų savaitė, prasidedanti šį sekmadienį, kaip tik yra pasidalinimas patirtimi, bendromis jėgomis ieškojimas naujų mokymo ir švietimo priemonių dabarties sąlygose. O kad mokytojai geriau negu bet kas kitas supranta lietuvių vaikų mokymo sunkumus ir nuolat besikeičiančias sąlygas, tai yra aišku patiems mokytojams ir vaikų tėvams.

Ar užtenka vienos savaitės, kad mokytojai gebėtų suderinti mokymo metodus ir programas, tai klausimas, kuris laukia atsakymą. Bet ir nereikia visko išstudijuoti bei viską suderinti, nes kiekviena lietuviška mokykla — kasdieninė ar šeštadieninė — yra skirtingos apimtys, nes skirtingas yra vaikų paruošimas ir pradinis lietuvių kalbos žinojimas. Jau kas metai vaikai mokyklon ateina vis su siauresniu lietuviškų žodžių ir mažesniu tautiškės istorinių ir geografinių žinių, o dabar daugelis tenori tik pramokyti savo vaikus lietuviškai rašyti ir skaityti. Prie šios namuose ir lietuviškos aplinkos sudarymas, kad vaikai įprastų savo kalbą reikšti jausmus, jau nebūna tos aplinkos, kokia turėjo prieš keletą metų.

Čia ir iškyla naujas klausimas, kaip labiau sudominti vaikus ir įtikinti tėvus, kad lietuviškose mokyklose reikia išmokyt ne tik lietuviškai skaityti ir rašyti, bet ir duoti lietuviško sąmoningumo. Mokytojų savaitė negali imtis šio uždavinio, bet gali pastudijuoti naujus būdus, kurie būtų paveiklesni jaunoms lietuviškoms šeimoms ir naudingesni jų vaikams. Ne tie patys mokymo būdai tiks visose po šį kraštą išsimėčiusiose lietuviškose mokyklose, bet, gerai su tais klausimais susipažinus, bus galima naują patirtį bent taikyti lituanistinėse klasėse ar mokyklose.

Ta proga reikia iš naujo prisiminti, kad šie metai paskelbti lietuviškos šeimos ir švietimo metais. Apie tai per mažai kalba net tie, kurie tą šūkį paskelbė, per mažai kalba ir mokyklų vadovybės. Mokytojai yra per daug užsiėmę savo tiesioginiu darbu, kad galėtų imtis platesnio šeimos metų organizavimo ar net paties švietimo gilesnio pristatymo visuomenei. Nenuostabu, kad ir mokytojų studijų savaitėje šeimos problemos, galima sakyti, paliktos už durų. Čia pirmojo vietą sprendžiami tik liuanistinio švietimo reikalai.

Pr. Gr.

Spaudoj ir gyvenime

BEDARBIAI SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Iš Europos gavome kopiją užrašyto Pekino radijo pranešimo, duoto rugp. 5 d. Jame kietai puolama dabar valdančioji Sovietų klika, pažymint, kaip Rusijoje yra labai išsiplėtęs nedarbas. Pagal tą pranešimą, Maskvoje ir Leningrade esą 6-7 proc. bedarbių. Pačioje Sovietų Sąjungoje bedarbių atsiranda net iki 20 proc., o Sibire net 26 procentai iš dirbti galinčių gyventojų.

Sovietijos bedarbiai esą priversti aplieisti savo šeimas ir, keliaudami iš vienos vietos į kitą, ieškoti pragyvenimui lėšų. Net 8-9 m. vaikai, kurių tėvai bedarbiai, dažnai turi aplieisti mokyklą ir ieškoti sau kokio uždarbio.

Raudonoji Kinija šią Sovietijos bedarbių problemą stengiasi panaudoti savai propagandai, puldama dabar Rusiją valdančią

Tai teisinga manant, kad pirmasis mokytojų rūpestis, kaip duoti daugiau lietuviškų žinių ir jauną lietuviuką įjungti į savą bendruomenę. Bet be šeimos sąmoningo prisidėjimo negalima išugdyti tautinių įsitikinimų.

Todėl šeima negali būti išskirta iš švietimo reikalų, nes ji yra pagrindinė mokykla, duodanti vaikams ir stiprinanti juose tautinius pradus. Šeima turi savų uždavinių vaikų atžvilgiu, bet ji tuos uždavinius įeina ir lietuviškas auklėjimas. Šeimos negali pavaduoti nei organizacijos, nei atsitiktiniai susibūrimai, net nei mokykla. Užtat šeimai turi pagelbėti visos lietuviškos institucijos — organizacijos, draugijos, mokykla, spauda ir net šeimų bendravimas tarpusavy. Tos talpos negali organizuoti pačios šeimos, ją turi organizuoti Lietuvių bendruomenė, visuomeninės, kultūrinės ir ideologinės organizacijos, kurios siekia kultūrinių ir visuomeninių tikslų bei lietuviybės ugdymo išviwoje.

Lietuviška šeima šiuo metu jokių būdų neturi būti palikta savam likimui. Juoba, kad lietuviškas mokyklas mokiniams papildoma jau jaunos šeimos, kurios turi gerų norų, bet dėl profesinių reikalų ir aplinkos įtakos negali pilnai paruošti savo vaikų lietuviškam gyvenimui. Lietuviška šeima yra išsivijęs tautinio gyvenimo pagrindas — ją visomis jėgomis reikia stiprinti, kol dar turime jėgų ištekliaus.

Švietimo ir lietuviškos šeimos metai dar tebėra neatžymėti, kaip jie galėjo ir turėjo būti atžymėti. Bet dar yra laiko tai padaryti. Mokytojų studijų savaitė tėra tik viena gerųjų progy ir šį klausimą pasvarstyti, nes nuo šeimų lietuviškumo ir joms paramos priklausys ir mokyklų sėkmės, o joms paramos priklauso ir mokyklų sėkmės, o joms paramos priklauso ir mokyklų sėkmės, o joms paramos priklauso ir mokyklų sėkmės.

Dar labiau reikia atkreipti visuomenės ir visų lietuviškų organizacijų dėmesį į tai, kad jų ateitis ir tikslo laimėjimai priklausys taip pat nuo mūsų šeimų lietuviško nusiteikimo ir noro jungtis savo pastangomis į lietuvišką švietimą. Juo labiau šio uždavinio turėtų konkrečiai imtis Lietuvių bendruomenė, kad neliktų nė vienos šeimos, kuri nejaustų orą, bus atlikta viskas mokyklų stiprinimui, o tai užtikrins ir lietuviško prieauglio įsijungimą į lietuvišką gyvenimą.

KINŲ-RUSŲ SUSIDŪRIMAS

Naujas susidūrimas Kazachstano pasienyje

GEDIMINAS GALVA

nama, kad Sovietai tesia carinę politiką.

Kinų propagandininkai prime na kinams, kad jie turi kovoti dešimtmečius, o jei reiks, ir šimt mečius dėl savo teisių. Po kinų komunistų partijos suvažiavimo ėmė skelbti, kad Sovietai gali šalį dar šį spalio mėn. užpulti. Kiekvienas kinas turįs būti pasiruošęs savo šalį ginti.

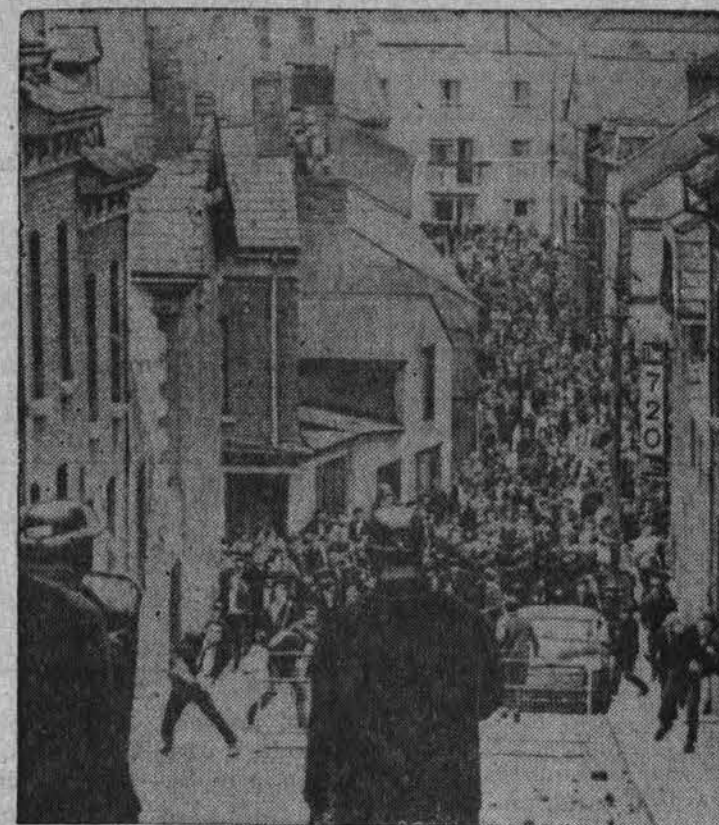
Rusai pasiruošę ginti kiekvieną pėdą

Spauda, radijas ir televizija vis garsiau užsimena kinų pavojų. Žymieji rašytojai poetai siunčiami į Sibirą skelbti "meilę tėvynei". Konstantin Simonovas, Eugenij Evtušenko, Vladimir Visockis ir eilė kitų rašytojų tampa skatintojais tėvynei ginti.

Komunistų partijos ir vyriausybės pareigūnai kitais žodžiais kalba apie tą patį reikalą: ginti tėvynės kiekvieną pėdą.

Ne mažieji pasienio susidūrimai, ne kariuomenės telkimas pasienyje, bet dviejų skirtingų komunistinių stovyklų pagieža šiuo metu kelia rimtą susirūpinimą. Pagieža tarla, kad abi stovyklos ne komunistinės, bet komunistinio nukrypėlių valdomos. Abiejose stovyklose garsiai šneka, kad priešas turįs būti su naikintas.

Nereikia stebėtis, kad šiose sąlygose nervų įjautrintojai, pv. Der Spiegel, skelbia apie kinų-rusų karo pradžią š. m. rugsėjo mėn.

Katalikų vedamos laisvės kovos š. Airijoje tebesitęsia. Čia matome gatvių kautynes siaurose Londonderry miesto gatvėse.

Karo galimybės

Stebėtojų žiniomis kinai ir rusai telkia kariuomenę pasienyje. Rusus gali suvilioti dabartiniai neramumai Sinkiangе, neva kazachus, ugius iš kinų priespaudos išlaisvinti. Jiems labiau rūpi Lop Noro, Lančau ir Paotu branduolinių ginklų gamyklų sunaikinimas. Sovietų apsiginklavimo persvara gali paskatinti pradėti nepaskelbtą karą, kaip 1938 m. Mandžūrijoje prieš japonus. Anuometinis karo laimėjimas gali suvedžioti rusus lengva ranka susitvarkyti su nepakęčiamu Mao ir jo pasekėjais.

Sovietai žaibo smūgiais gali prasiskinti kelią į kraštą. Ar rusai laimės karą prieš kinus, kurie yra meistrai kovoti be fronto? Kinai neslepia, kad jie norėtų rusus matyti įsibrovusius krašto gilumon ir ten jų karinę galią sunaikinti.

Šiuo metu neturime duomenų kalbėti apie artimą kinų-rusų karą. Prieš dešimtmetį Washingtono kinų-rusų karas buvo laikytas neįmanomu, dabar jis dalinai prileidžiamas. Sovietai jį gali pradėti tik užsitikrinę, kad JAV karo metu laikysis nuosaikiai.

Jei kinai numatytų artimą karą su rusais, būtų didesnės pastangos atsisakyti politinio užsisiklindimo.

— 455 vulkanai priskaitomi visame žemės sausažemyje. Bet vandenynuose dar yra 80 vulkanų. Daugiausia vulkanų yra Indonezijoje, ypač Javos saloje.

Rimties valandėlė

ŽMOGAUS POKALBIS SU DIEVU PER ARTIMO MEILĘ

Žmogaus gyvenimas yra nepatrukiama pareigų ir teisių grandinė; žmogaus gyvenimas yra gerų ir blogų įvykių serija. Dvi meilės, kaip sako šv. Augustinas, kovoja už sielos valdymą: Dievo meilė ir savimyla. Dievo meilė iki savęs užmiršimo yra tobula meilė. Savimyla iki Dievo neapykantos yra mirtina nuodėmė, tai Dievo išvijimas iš širdies. Bet žmogus alksta Dievo; ir žmogaus jaučiamas Dievo alkis yra niekis, palyginus su tuo, kaip Dievas alksta žmogaus, nes Dievas žmogų myli.

Koks gi didžiausias Kristaus įsakymas? Paprastai gauname tokį atsakymą: Mylėkite vienas kitą. O kas gi naujo šiame įsakyme? Juk ir Senajame Įstatyme pasakyta: Mylėsi artimą kaip pats save! Pats Kristus buvo paklaustas vieno iš fariziejų: "Mokytoja, koks didžiausias įsakymas Įstatyme? Jėzus jam tarė: Mylėsi Viešpatį Dievą, visa širdimi, visa siela ir visa mintimi. Tai didžiausias ir pirmasis įsakymas. O antras jį panašus: Mylėsi artimą kaip pats save. Šiais dviem įsakymais remiasi visas Įstatymas ir pranašai" (Mat. 22, 34-40).

Tai kas gi naujo Kristaus įsakyme? Į tai prasmingai atsako prancūzas mąstytojas Louis Evely, pareiškdamas, jog naujumas slepiasi viename mažame žodyje, kurio niekas nepastebi. Kristus sakė: Antrasis įsakymas yra panašus į pirmąjį. Kaip jis pasidaro panašus? O gi per įsikūnijimą — kai Dievas tapo žmogumi ir tokiu pat siliko. Tai reiškia, kad Jėzus — Žodžio — įsikūnijimas natūraliniame žmogaus kūne yra pradžiai Jėzus įsikūnijimo žmonių. Nuo to laiko Dievas gyvena kiekviename žmoguje ir ten laukia tapti dievišku. "Jis apviečia kiekvieną žmogų, kuris ateina į šį pasaulį".

Įsikūnijimas sunkiai suprantamas ir sunkiai priimamas. Žvilktelkime į Eucharistiją. Kiekvienas nori Dievą priimti ir su juo bendrauti. Bet kas kita bendrauti su broliais. Kai priimame Viešpatį, turim priimti ir tuos, kurie jį lydi, kurie yra jį įjungti — visą žmoniją. Užtat "bergdžias dalykas teisingas, kad vieno skonis man nepatinka, kito negaliu nuryti, dar kito negaliu suvirškinti. Jei taip, tai ar ne geriau būtų likti be Komunijos. Kaip Dievo, taip ir Ostijos negalima atskirti nuo brolių, nuo visų tų, kuriuos Dievas myli. Su Komunijos Ostija reikia priimti visus

jūsų brolius, nes negalima atskirti Kristaus nuo jo Kūno" (Louis Evely).

Tas pats Louis Evely savo knygoje "Visi mes broliai" sako, jog aš esu tiek arti Dievo, kiek arti artimo. Taigi, kiek aš darčiau Dievui, tiek galiu padaryti ir artimui, ypač mūsų brolių pavergtiems lietuviams broliams bei sesėms.

Giūnas kilo vienoje šeimoje prieš daug metų, ar yra galimybių poną Coolidge išrinkti Amerikos prezidentu.

— "Niekas nebūtų patenkintas tokio prezidentu", — tarė vienas šeimos narių.

"Jai netiesa, — atšovė šešerių metų mergytė, — aš esu patenkinta ponu Coolidge".

Ji parodė savo aprištą pirštą ir įtikinančiai pridėjo: "Jis buvo vienintelis iš visų, kuris pasiteiravo apie mano skaudantį pirštą".

Daug kas jaučiasi priartintas prie Dievo panašiais mažaisiais. Kad ir menkiausias mandagumas bei širdingumas ar kantrybės pareiškimas gali pelnyti naujus Dievui bičiulius.

Priešingai, yra ir atsitolstantis nuo religijos dėl vieno kito bereikšmio nesusiartinimo, ypač jei nesutarimai pasitaiko su "artimu" Dievui žmogumi. Krikščionis turi būti pavyzdžiu ne tik dideliuose, bet ir mažuose dalykuose.

"Būkite vienas kitam maloningi, gailestingi, vienas kitam dovanokite, kaip ir Dievas dovanuoja jums Kristuje" (Efėz. 4, 32).

Tarp Dievo ir žmogaus nuolat vyksta bandymas užmegzti dialogą. Šis žmogaus ir Dievo pokalbis geriausiai pavyksta per artimo meilę.

K. Br.

TOPOLIAI — GERI ŽAIBO-LAIDŽIAI

Šveicarų tyrinėtojas Kolodonas, stebėdamas, kaip žaibas veikia medžius, nustatė, kad topolis nuo žaibo nukentia mažiausiai. Jo laja išlieka beveik sveika. Taigi topoliai yra geri žaibolaidžiai.

Ažuolai, trenkus žaibui, visiškai netenka lapų. Guobos ir žaibus reaguoja beveik taip pat, kaip topoliai. Jaunos kriaušės po žaibo greitai atsisauga, senos paprastai žūva.

Matyt, kad jauni medžiai yra geresni laidininkai už senus. Kolodonas mano, kad aplink gyvenamuosius pastatus pasodinti topoliai gali visiškai pavaiduoti žaibolaidžius.

KRAUJO BALSAS

Romanas

RENĖ RASA

10

Vytautas ilgai gulėjo atviromis akimis. Jis nenorėjo sulaukti rytojaus, kai reikės nuspręsti ateitį. Bet, nenorėdamas žinoti, žinojo, kad ateitis jau seniai nuspręsta, jam teliko sprendimą vykdyti.

Kitą rytą jie susitiko prie bazilikos. Kažkodėl abiem reikėjo drauge pasimelsti. Gal todėl, kad ši diena buvo kitokia nei visos kitos buvusios ar būsimos dienos. Dangus dar paniūręs, bet pro praskydusius debesis jau lindo pirmieji saulės spinduliai.

Jie vėl vaikščiojo, važiojo, kalbėjo ir tylėjo, bet šiandien virš jų galvo kabojo grėsmė. Iš kur? Kokia? Aukšė nesuprato ir ją baugino ta nežinia. Ji pasigedo vakarykštės nuotaikos, kai viskas atrodė taip aišku ir gražu, kai gyvenimo tik dabartimi ir ateitis neegzistavo.

Ir šiandien jie nekalbėjo apie ateitį, apie gyvenimo planus, apie tai, kas natūraliai kyla tarp dviejų, vienas į kitą artėjančių žmonių. Bet šiandien tarp jų stovėjo klausukas, kurio Aukšė nedrįso pajudinti, nes atrodė, kad jį palietus iškils nesugriauama siena.

— Gal jis susižiedavęs? Gal vedęs — atėjo jai mintis, bet atsakymo nelaukė, nes jau žinojo, kad jie susitiko tik laikinai.

— Kodėl? — skambėjo bažnyčios varpas.

— Kodėl? — virpėjo neištartas klausimas ant jos lūpų, o Vytautas žiūrėjo į ją ramus, rimtas, toks liūdnas ir tylėjo.

Jie nieko vienas kitam nepažadėjo, bet ji vis dar laukė, laukė ir tikėjosi.

— Aš neturiu teisės, — kartojo jis sau, o širdis daužėsi ilgesyje, kraujas virė troškime ją apglėbti, prispausti ir nepaleisti. Bet protas ir valia tildė ilgesį ir troškimus, nes jam buvo nevalia tai jausti, — jis buvo kitoks nei visi.

Jie atsiveikino pilni neišsakytų žodžių, vos suvaldydami nerimstančius jausmus ir spaudė vienas kitam ranką lyg du draugai, kurie nebesitikių kada nors besusitikti. Jie buvo lyg du keleiviai stotyje, iš kurios kiekvienas išvažiuo skirtinga kryptimi. Bet tildami į priėjusias puses jautė, kad kažką prarado, paliko toje mažoje stotelėje, kurion jau niekada nebeužklystų...

— Niekada? — klausė Aukšė ir jautėsi vienišą dideliam svetimame pasaulyje, o bažnyčios varpas toluoje vis kartojo "Kodėl"?

* * *

Kambarį pripildė varpo dūžiai, kurie skverbėsi pro langą iš netoliese stovinčios bažnyčios. Jam pritarė antras, dar trečias ir ketvirtas, iki jų aidas užliejo miestą, lyg iš pačių jūros gelmių iškilus banga, nustelbusi visus kitus gyvenimo garsus.

Aukšė ausyse skambėjo tik vieno varpo dūžiai. Jie niekada nenutilo.

Džiaugsmo valandos buvo neišmatuojamos, lyg pati amžinybė, kurioje laikas nustojo prasmės, o atsivėikimo minutė labai trumpa, bet ji nesibaigė iki dabar. Net ir savo naujai rastoje ramybėje, kurią jam atnešė Roma, Aukšė jautė to atsivėikimo beprasmiškumą, nes viskas rīšosi su Vytautu, kurio jį daugiau nesusitiko.

Ji prisiminė savo troškimus, nusivylimus ir tą amžiną alkį, kuris vijo ją iš miesto į miestą, iš vienos ke-

lionės į kitą, vis kitur, į naują ieškojimą, vis toliau nuo namų, nuo kasdieninės aplinkos, kuri baugino savo pastovumu, kad vieną kartą įkliuvęs daugiau jau niekada nebeįtrūks.

O gal ji bėgo nuo prisiminimų? Bet ar įmanoma pabėgti, kai nori grįžti į praeitį, nori priekelti ilgesį, kuris lyg rudeniui voratinklis tįsta, veliasi ir kelia viltis? Kokias viltis? Ji nežinojo, tik jautė, kad yra kažkas neužbaigto, kas neleidia nurimti.

— Romoje su Vytautu! — svajonė perskrido lyg drugelis, viliodamas, erzindamas ir nesileisdamas pagauti. Ją perbėgo malonus drebulys, o raudonumas užliejo skruostus.

— Mes dar susitiksim, turim susitikti, — sušnibždėjo kietai ir ryžtingai, lyg norėdama tuo įtikinti patį likimą.

Iš veidrodžio į ją žiūrėjo akys, pilnos atgijusio džiaugsmo, o širdis suvirpėjo lūkesy. Pagriebusi nuo stalo pirštines ir rankinuką, skubėdama išėjo pro duris, lyg į pasimatymą su Vytautu. Bet ši kartą ji nefeškojo jo minioje, kaip kitose vietovėse. Pagaliau sunku net svajonėse tikėtis, kad galėtų jį čia sutikti. Ne, ši kartą nerimą joje sukėlė Roma, kuri kaip vaiduoklis savo nematomam rankom apvyniojo jos išalkusią sielą, ieškojo kažko dar nematyto, nepatirto, kas gal slėpė tarp griuvėsių ar dulkėmis apsinėsusios gilios praeities.

Ji ėjo siaurais vingiuotomis gatvėmis, pagal kurias rikiauvos senovės apdulkėję namai, jų arkas puošė nuostabiausios freskos, o grotomis apkaustytų langų vitrinose žibėjo perlai, auksas ir deimantai šalta prabanga, nuo kurios ir šalo ir tirpo širdis, — taip viskas buvo gražu ir neprieinama.

(Bus daugiau)

Prel. B. Končius sveikina Oną Rozgaitienę, sulaukusią 100 metų amžiaus.

ONA ROZGAITIENĖ — 100 M. AMŽIAUS

Ona Rozgaitienė (Stankutė), kilusi iš Seduvos, Panėvėžio apskrities, iš Lietuvos išvažiavo į JAV besiturdama 27 m. amžiaus; gimusi 1869 m. Atvykusi į Ameriką, apsigyveno netoli Pittsburgho — minkštųjų anglių rajone; tais pačiais metais iškėlė už Rozgaitienės į Pensilvaniją išgyveno 56 metus. Į Clevelandą persikėlė gyventi 1952 m. ir daugiau kaip 17 m. gyveno pas savo sūnų.

Ona Rozgaitienė turėjo 10 vaikų — penkis sūnus ir penkias dukras. Ir dabar labai gražiai atrodo, turi tvirtą balsą, yra jud

FELJETONŲ KONKURSO FINALAS

Atvangos pirmininko pastangomis sudarytai Clevelande jūry komisijai atsisakius premijuoti bent vieną kūrinį iš dvidešimt šešių ir Atvangos branduio komisijsi varžovams pritarus, Atvangos sekretorius, teisėtai vykdydamas spaudoje paskelbtas šio konkurso taisykles ir mecenatų valią, — pasitelkęs du literatus, gerai nusimanančius apie humoristinį žanrą, — nusprendė: I-ą premiją 250 dol. paskirti K. Pašėpui už du feljetonus — „Mušketierius Padermė“ ir „Savaitgalio Prasivėdinimas“;

II-ą premiją 150 dol. — Popušiui už feljetoną „Barzdoti Lietuvių Stulpai“ ir

III-ą premiją 100 dol. — Vaičiui Linksmuoliui už feljetoną „Parengimas su nuostoliu“.

Laimėjusieji slapvardininkai prašomi atsiųsti tikromis pavardėmis bei vardais, prisiunčiant pirmo puslapio kopiją, savo veido nuotrauką ir adresą. Atvangos sekretoriui: A. Giedraitis, (843-25 St.) Santa Monica, Ca. 90403.

P. S. Ankščiau spaudoje paskelbtą minėtų reikalų neatšaukimo asmens pranešimą laikyti neteisėtu. A. G.

KOSTAS BUTKUS Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO:
Tvoros, Stogeliai, Durys Langai, Rynas, Turekliai

RICHMOND AUTO SERVICE
2834 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikimas.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

Namų Apšildymas
HEATING SERVICE
Išdėdinti namų šildymo ir vandens šildymo sistemų. Išvalyti ir sutvarkyti alyvos ir dujų (gas) pečius. Alyvos pečius paversti dujų. Dirbu Chicagoje ir priemiestyje.
Darbas atliekamas su lietuvišku sąžiningumu.
ALBINAS BANY
4027½ S. Anna Ave., Lyons, Illinois, Tel. 447-8806.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

NEW BUFFALO, MICHIGAN
Parduodamas ištiesiems metams gyvenamas 3 kamb. namas. Gazu apšildomas, miesto vanduo, žiem. langai. Tinka viengungiui, porai arba „coco“ žvejotojams. Arti Michigan ežero. \$3,950. Frank T. Puleikis, 114 No. Barton, New Buffalo, Michigan 49117, Tel. 616-469-1636

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir liūdijami vertimai. Tvaromi pilytės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

5½ kamb. mūro bungalow, 9 metrų, be garžo, 62 ir Kedzie, 2 po 4 kamb. mūr. su rūsiu, pastogė ir garžai. 43 ir Rockwell, \$23,000.

18 vienetų mūr. atnaujintas rooming house prie Lincoln Parko, 2 bloka iki ežero. \$17,500 pajamų. Kaina \$70,000.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

BERWYN. 2 aukštų 5 ir 4 kamb. (3 mieg.). Garažas 37 pėdų sklypas. Prie 16 ir Home Ave. Taksai tik \$86. \$23,900. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

AR NORITE 6% MORGICIŲ?

Marquette pko rajone parduodamas 2-ju butų mūr. Įmokėjus \$8,800.00 perimsite 6% morgicijų. Modern. plytelių vonia, gazu apšildomas, 2 maš. garažas. Skambinkit 925-2838.

PRIE 66-os IR S. WASHTENAW
savininkas parduoda 2-ju butų mūr. namą po 6 kamb. (3 mieg.). Dėl apžūrėjimo skambinkit 434-9426

Savininkas parduoda 4 butų namą, po 5 kamb. (2 mieg.). Gazu apšildomas. Alumin. žiem. langai ir sieteliai. Arti 65-tos ir California. Skambinti 925-2919

2 po 5½ kamb. ir 3 kamb. angliskam rūsy. 2-ju aukštų. 12 metrų mūr. prie 71 ir Sacramento. Atsiki gazu karšto vand. šildymai, 2 auto mūr. garažas. Galima tuoj užimti. \$48,500. Tel. WA 5-6015

MISCELLANEOUS

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditions. Pard. ir taisymas. 2649 W. 63rd St. — Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Šimulis

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning — naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutteras), vandens šildymo boilerius. Turini leidimus dirbti mieste bei užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaityvimas nemokamas.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, IL
Telefonas VI 7-3447

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Didelis įvairių prekių pasirinkimas
E. ir V. ŽUKAUSKAI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

REAL ESTATE

Pard. 7 butų namas Marquette parke. Prie 67-tos ir Western Ave. Tel. 376-1385

STASY SULA

INTERCONTINENTAL R.E.
PALMDALE, CALIFORNIA 93550

Namų tel. (213) 479-3615, West L.A. Pirkite žemę Palmdale, kur ruošiamas didžiausias pasaulio aerodromas — iš savininkų, akrais ne sklypais!

67th ir KEELER

Gražesnis 4 kamb. mūr. moderniškas bungalow. Keramikos vonia, graži virtuvė — beržinės spintelės, gazu apšild. pilnas rūsys, nuo sienos iki sienos kilimai, „Cyclone“ tvoros, 1½ maš. garažas. Gyvenimas liuksiskai už žemą kainą, tik \$20,900. Būsime laimingi Kreipkitės į Miracle Man. Skambinkite dabar

MICHAELS

Tel. 254-8500

Miegamas erdvus kambarys su virtuvės teise, dirbantiems. 6729 S. Artesian, I-mas aukštas. Kreiptis iki 4 val.

CICERO. Mūr. 3 butų 6—4 kamb. Pajamos virš \$400 į mėn. Naujas 2-auto garaž. Gerame stovy. \$29,900.

SVOBODA 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

BARGAIN OF THE YEAR

Nepaprastai žema kaina, tik \$18,500. Kitur gyvenantis savininkas verčiamas jums sutaupyti pinigų. 5 kamb. moderniškas „ranch“ namas ant didelio 60x125 p. sklypo. Šoninis įvažiavimas į garažą. „Chain link“ tvora. Alumin. žiem. langai ir sieteliai. Pulkoj vietoj — arti 87 St. ir vakarus nuo Cicero Ave. Būsime laimingi. Kreipkitės į Miracle Man. Skambinkite dabar.

MICHAELS

Tel. 254-8500

Cicero, mūr. 6 butų prie Western Elec. 2x5, 1x4, 1x3, pajamų \$615 į mėn., įmokėti \$8,000, perimti morgicijų. SVOBODA 2134 So. 61st Ct. BI 2-2162. Neatsiliepus, skambinti LA 1-7048.

Parduodama taverna su namu. Biznis seniai įsteigtas ir gerai išdirbtas. Savininkai išeina iš biznio. 2445 W. 71st St. Tel. PR 8-9856

Tuščias sklypas

7331 S. Rockwell

30 x 125 p. 2-ju butų namui — („zoned“)

TEL. 925-0200

Marquette Parke — 6 kamb. bungalow, 3 miegami, 1½ vonios. Baras ir dušas rūsy, 2 maš. garažas. Daug priedų. Susitarimui apžiūrėti skambinkite savininkui 434-8441

Appl. 61st ir Francisco Avenue savininkas parduoda gražų, gerai užlaikytą didelį 6 kamb. „octagon“ bungalow. Garažas, spintelės virtuvė, plytelių vonia, nuo sienos iki sienos kilimai, poilsio kambarys ir „powder room“, pilnas rūsys, karštu vand. gazu apšild. Skambinkite 737-7526 po 6 val. vakaro.

Mūr. 2-ju butų po 5½ kamb. 2 maš. garažas. Naujas gazu boileris. Appl. 66 ir Maplewood. Savininkas. GA 5-3897.

REAL ESTATE

SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT

Alex REALTY

Members of M.L.S.

ALEX ŠATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakarinuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų istaigą ir išsirinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas

3009 W. 63rd STREET

TEL. 471-0321

HELP WANTED — VYRAI

JANITOR

Days: 2:30 P.M. to 11 P.M.
Steady work — 5 day week

Contact MR. WEIST 782-9230

BAUSCH & LOMB OPTICAL CO.

LITE CLEAN UP WORK IN
WAREHOUSE OFFICE

Loop area. Eve's 2 to 10:30 P.M.
Steady employment. Good wages & working conditions. — Under 60 years of age. Tel. 644-8820

REAL ESTATE

MEDINIS — 4 kambarių, 2 mieg. Brighton Parke. Sausas rūsys. Naujas gazu pečius. Nauji karpetai. Garažas, žemi takai. Geras. Pigus. Telef. — PR 8-6916.

Naujas liuksusinis 12 BUTŲ

apartmentinis namas su balkonais. Pilnai išnuomotas (leased). Pajamų \$2,250.00 per mėnesį.

6251 So. Mason Avenue
Tel. 469-8282 arba LA 3-3267

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS

Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir rūd.

72 ir Talman. Mūr. rezidencija — 8 kamb. pirmam aukšte ir 2 kamb. antrame. Geram stovy namas. \$28,000.

Prie Nabisco mūr. 6 kamb. bungalow. 13 metrų namas. \$21,200.

Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir rūd. Gazu šildomas. Garažas. Prie ofiso. \$21,900.

Brigton Parke, mūr. namas — 4 kamb. butas ir taverna. Labai pelningas tavernos biznis. \$35,000.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

1½ aukšto, 10 metrų mūr.: 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. Prie 69 ir California. Gazu karšto vandens atskiri šildymai. Alum. langai, 2 auto garažas. \$41,000.

4 kamb. svarus modernizuotas medinis. Prie 69 ir Western. Taksai \$150. Alum. langai. \$10,000.

6 kamb. modernizuotas mūr. bungalow prie 71 ir California. \$28,000.

5½ kamb. 9 metrų. Geras mūr. bungalow prie 67 ir vakarus nuo Kedzie. Gazu karšto vandens šiluma. Alum. langai. Garažas. \$29,500.

14 butų, 10 metrų, 2-ju aukštų mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.

31 p. tinkamas statyti sklypas prie 72 ir Maplewood \$10,500.

6 kamb., 20 metrų mūr. Cape Cod

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

IŠ GERŲ RANKŲ

2-ju butų mūr. Naujas šildymas. Platus lotas. Golezini tvora. Garažas. Marq. P. \$21,600.

8 kamb. mūr. 2 maš. mūr. garažas. Plytelių vonia. Kabinetai virtuvė. Gazu šildymas. Apie 67 Rockwell. \$22,500.

2-ju butų svarus tvirtas mūr. Naujas gazu šildymas. Blokas nuo Marq. P. \$27,500.

Dvaras Lietuviškam Lemont. 2-ju metrų, 7 kamb. mūr. Daug žemės paskirta sodui ir alėjomis. Pamatykite.

5 kamb., apie 10 metrų, gelsvas mūr. Garažas. Karpetai. Alum. langai. Marquette pke. \$23,900.

4 butų mūr. Gage parke. Geri gražūs butai. Garažas. \$41,000.

Lotas 30 p. Marq. Parke \$11,000

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

VYRAI IR MOTERYS

DEMONSTRATORS

FULL OR PART TIME

Demonstrate variety of knives. Cooking & Hunting. Must have own car. Excellent salary.

MAC INTERNATIONAL

4848 W. Main, Skokie
PHONE 675-7240

MEN & WOMEN FOR CLEANING

LOOP OFFICE BUILDING

MONDAY THROUGH FRIDAY

40 hrs. per week. Starting 5 p.m. and 7 p.m. TEL. 927-6908

Ad-A-145

HELP WANTED — MOTERYS

EXPERIENCED ALL AROUND

HAIR STYLING
AND BEAUTY OPERATORS

Full or Part Time

749 W. Irving Park Road
CALL DI 8-0856

EXPERIENCED KEYPUNCH

OPERATORS

Year Around Steady Employment
Top Rates

YVONNE'S KEYPUNCH

SERVICE

PHONE 678-4277

EXPERIENCED COMPTONETER

OPERATOR AND OFFICE

Steady work. Good starting salary.

B-G FOODS, INC.

1444 So. Michigan, Chicago
Tel. — HA 7-7967

CASHIER WANTED

Steady Work. Age 20 to 45

40 to 48 Hour Week

Good Starting Salary

GERALD AUTO WASH CO.

8200 Skokie Boulevard

Skokie, Illinois

TEL. 679-2223

HELP WANTED — VYRAI

DISPATCHER

Some experience. For local territorial of large interstate carrier, steel and general commodities.

Phone

757-6090

MAIL ROOM SUPERVISOR

Supervisory Experience Essential. Must Be Familiar With Collating, Folding, Duplicating Machine and Mail Distribution. Excellent Transportation, Paid Vacation, Free Health and Life Insurance, Comprehensive Pension and Profit Sharing.

CALL MR. PIETSCH

TSC

4747 N. Ravenswood 334-7900

Platinkite „Draugą“.

HELP WANTED — VYRAI

ARE YOU A SELF STARTER?

We need a man experienced in Line Production Set-ups. Must have knowledge of Riveters, Eyeleters, and the ability to Supervise Production Workers. Working knowledge of quality control and time study helpful. Excellent opportunity. Salary plus Bonus, profit sharing and other benefits.

Please contact MR. R. S. LINN

UNDERWRITER'S SAFETY DEVICE CO.

4332 No. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 583-4080

HELP WANTED — MOTERYS

HELP WANTED

LADIES

(AGE IS NO PROBLEM)

NEEDED IMMEDIATELY

For light line work in our modern NEW Food Processing Plant.

DAY SHIFT — 7:30 A.M. - 4:00 P.M.
HOUSEWIVES SPECIAL SHIFTS
9 A.M. — 3 P.M. OR 5:30 P.M. — 11:30 P.M.

WE WILL TRAIN

UNIFORMS FURNISHED

EXCELLENT BENEFITS

MUSIC WHILE YOU WORK

Apply in person 9 a.m. - 5 p.m.
Monday through Friday
Saturday 9 a.m. - 1 p.m.

POLO

FOOD PRODUCTS CO.

601 E. Algonquin Rd.

Schaumburg, Illinois

½ mile west of Meacham Rd. on Route 62

HELP WANTED — VYRAI

PART TIME WORK

NOW AVAILABLE

High School student \$25-\$50 per wk. Apply in person bet'n 3-3:45.

OPPORTUNITY WORK SHOP

4204 So. Archer Avenue

EXPERIENCED & OVER 25

Lietuviai kultūrininkai Alvodo vakaronėje. Iš k. mok. Juozas Masilionis su ponia, Povilas Dirksis, mok. Juozas Tamulis džiaugiasi kultūringa programa, sveiku maistu bei gėrimu.

A. A. VINCAS SAKALAS

ST. JURAS

Š. m. liepos 19 d. šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje, rūpestinguoju dr. V. Tumasonio priežiūroje, po sunkios ir ilgos ligos, mirė Lietuvos kariuomenės ats. pulk. ltn. Vincas Sakalas, palikdamas didžiame nu-
liūdime žmoną Viktoriją, dukterį Žibutę Žiupsnienę su šeima ir sūnų Rimą su šeima.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Merkinės parapijoje, Ilginių kaime, geraširdžių dūkų šeimoje prieš 68 metus. Jo žemiškoji kelionė buvo ne rožėmis klota nuo pat vaikystės, jo tėveliai nebuvo apdovanojami gausiomis žemiškomis gėrybėmis, bet kilniomis dvasiškoms dorybėmis, kurios atsispausdė ir velionies gyvenime.

Vincą, besimokantį gimnazijoje, užklumpa I pas. karas. Jam baigiantis, palieka gimnazijos suolą ir stoja Lietuvos Karo mokyklon, kad pasirostų geru tėvynės sargybinu. Baigdamas IV-ąją laidą, paskiriamas į 11-ąją pėst. pulką, kuriame tarnaujant jam teko dalyvauti kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Būdamas karinėje tarnyboje, iki pasitraukimo iš Lietuvos 1944 m. pasižymėjo darbštumu, rūpestingumu, buvo pavyzdingas viršininkas savo pavaldiniams, dėlko viršininkų ivertintas, pasiekė aukšto kari-
nio laipsnio ir buvo apdovano-
tas pasižymėjimo ženklais.

Besisielodamas prisilptomis karinėmis pareigomis, neužmirėta ir šeimyninio gyvenimo. Vėdė Oną Kairytę. Susilaukė dukters ir sūnaus. Bet neilgai teko džiaugtis šeimynine laime, nes Vokietijoje, nežiant tremtinio gyvenimo našta, mirė jo mylima žemiškos kelionės palydovė, palikdama jį vieną su vaikučiais. Matydamas, jog vienam pakrauti savo lagaminus į lėk-
ir dar tremties sąlygose, bus sunku užauginti vaikus ir jiems

A. A. pulk. ltn. Vincas Sakalas

ivasiniai ir kantriai neša sunkią ligos našta.

Velionis nepasakėta vien tik kasdieninės duonos rūpestiuose, bet sielojosi ir kenciančia savo tauta.

Rėmė Jaunimo centrą, Liet. Fondą, buvo aktyvus LB, "Ramo-
mė" ir kitų organizacijų narys bei rėmėjas.

Liet. karių veteranų sąjungos "Ramovės", Chicago skyrius, liepos 22 d. 7 val. vakare atsi-
sveikino su velioniu. Atsisveikini-
mo žodį tarė ats. gen. M. Rėklaitis. Budint ramovėnams, ant karsto uždėta Lietuvos tri-
spalvė. Liepos 23 d. velionies

RAUMENYS IR JŲ DARBAS

Po oda žmogus turi sluoksnį raudonos medžiagos, kuri vadinama mėsa, arba raumenimis. Raumenys dengia kaulus, juos sutvirtina, išlygina visus įdubimus ir tuo būdu suteikia žmogaus kūnui gražią išvaizdą. Tačiau svarbiausias raumenų darbas yra judinti kūną ir atskiras jo dalis.

Raumenys (muskulai) sudaryti ne iš vienybės masės, o iš daugelio įvairaus didumo atskirų dalių. Kiekviena raumenų dalis yra sudaryta iš daugelio celių, kurios ir sudaro ilgus raumeninius skaidulius. Iš skaidulų susidaro raumenų judan-
mieji audiniai, kurių tarpe tam tikrose vietose būna ir jungiamųjų audinių. Jungiamieji audiniai arba gyslos reikalingos raumenims ir kaulams surišti.

Raumenų skaidulų pluoštai apviti plona plėvele ir išilgai ir skersai susikryžiuoja, susipynę. Tatai galima matyti, stebint padūsus raumenis ir jų darbą.

Kiekvienas raumuo yra plaušų ryšulys. Kiekvienas plaušas (skaidulys) yra savyje lyg kabelis, nes jis taip pat susideda iš atskirų smulkesnių ir plonesnių plaušelių, kurias į krūvą jungia plonytė luobelė. Tie pluošteliai yra sudaryti iš skritulių, lyg kad metalinius pinigus į stulpelį krautume.

Palyginant, tam tikri raumenys yra sudaryti taip, lyg pakaitomis į stulpelį būtų dedama po sidabrinį ar varinį pinigą, kad, sustačius visus pinigų stulpelius, susidaro skersadryžumas. Todėl raumenis vadinama "skersadryžiais" arba valdomaisiais. Jie yra pavesti žmogaus valiai, jie judina rankas, pirštus, kojas, veido dalis ir kt.

Ar žmogus kalba, ar vaikščioja, ar lanksto, ar kokių nors sunkumų kilnoja, visur dalyvauja raumenys. Vieni raumenys atlieka savo noru, kiti ne. Tokie vadinami nevaldomaisiais (nevalingais). Pavyzdžiui, širdies, skilvio, žarnų ir kitų raumenų darbas nuo žmogaus valios nepriklauso.

Uždaviniai

Įvairūs raumenys atlieka įvairius uždavinius. Vieni stambūs, trumpi tinka didelei jėgai

palaikyti atlydėti į šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią ir po šv. Mišių nulydėtas į šv. Kazimiero kapines. Prie duobės atsisveikinimo žodį tarė buvęs ginklo draugas, kaimynas ir šeimos bičiulis, šio rašinio autorius. Išėkis, mielas Vincas, ramybėje!

pareikšti (sunkumams kilnoti), žemę kasti ir kt. Kiti ploni, lęgi, daugiau pritaikyti švirkiam, greitam judėjimui. Kuo daugiau kuri nors kūno dalis atlieka darbo, tuo stambesni ir tvirtesni toje vietoje suauga raumenys. Todėl tie žmonės, kurie fizinio darbo nedirba, arba jo turi per mažai, tai kad jų raumenys nesusilpnėtų, turi jiems darbą parūpinti sporto ar mankštos pavidalu.

Santvarka

Raumenų santvarka turi tokį tikslą: jei žmogus kelia šaukštą, sukeliami ne visi raumenų plaušai, bet tik tie, kurie jam reikalingi. Jei kelia kėdę, tam jau reikalingi bent pusės plaušelių darbo, o sunkų svorį keliant jau dirba visi raumenų pluošteliai. Pavyzdžiui, jei žmogus lanksto ran-

ką: nuo dvidešimt iki šimto kartų per sekundę, tai nervas siunčia naujus paerzėjimus, nuo 20-100 kartų per sekundę. Geras smuikininkas per sekundę sugeba pajudinti pirštą dešimtį kartų, pianistas per sekundę gali paliesti aštuonis klavišus, nors kiekvienas paspaudimas yra gana komplikotas veiksmas. Tačiau judriausi yra žmogaus kalbėjimo raumenys: jie per sekundę padaro iki dvidešimt penkių skirtingų judesių, taigi per valandą net 1,500 judesių. Žinoma, sako, kad kalbėtojas per valandą turi padaryti skirtingų raumenų judesių iki 36,000.

Poilsis

Žmogaus kūnas lyg panašus į garo mašiną, kuri dirba tol, kol ją kūrėna. Žmogaus išsikvo-
tas jėgas papildoma maistas. Kuo jis daugiau ir sunkiau dirba, tuo daugiau ir geriau žmogus turi maitintis.

Bė to, raumenys reikalingi

"Tu jokiais šešėliais neužtemdei savo dienos ir likai šviesi visiems laikams"

Rugpjūčio 20 d. sueina 10 metų, kai į tolumus, ne šios žemės krantus, už skausmų ir vargų ribos, išėjo mano brangioji žmona

a. a. LEONĖ LUKASEVIČIENĖ

Pamaldos jos atminimui bus New Yorke, kur ji gyveno, rugp. 23 d. 10 v. Tėvų Pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., o taip pat ir jos brangioje gimtojo žemėje Lietuvoje.

Mūsų gimines ir draugus prašau prisiminti Leonę savo širdy ir maldose.

Dr. Henrikas Lukaševičius

Vienerių metų mirties sukaktis

10 metų Sibiro tremtinys

A. + A.

Jurgis Lisauskas

Mirė 1968 m. rugpjūčio mėn. 17 dieną.

Palaidotas Prienų kapinėse Lietuvoje.

Už jo sielą šv. Mišios bus rugpjūčio mėn. 17 d. 11 val. 30 min. lietuviškų pamaldų metu šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, Waterbury, Connecticut.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdę: brolis Mykolas ir brolienė Veronika Lisauskai.
Waterbury, Connecticut

GYVAS PRISIMINIMAS

Atmintinas kielikas ar čimborija įgraviruota prisiminimui mūsų mirusio mylimo asmens ir dovano-
jant vargingoms Mišijoms ar bet kuriam pasirinktam kunigui, bus gyvas ir įspūdingas atminimas, kuris bus įvertintas. Pristatomė tuojau pat išstatymui laidotuvių koplyčioje. Taip pat turime ir kitų dalykų tinkamų atminimui.

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. CERMAK ROAD AREA CODE 312 247-2425
AREA CODE 312 247-2425

Kiekvienam yra pravartu susipažinti su Bažnyčios žodžiu — nurodymais ir pamokymais — įvairiais gyvenimo klausimais.

Šių dienų besikeičiančiame pasaulyje kylančiuose neaišku-
muose ypatingai svarbus autoritetingas žodis.

Šv. Tėvo pasisakymai yra ta tiesa, kuria turime vadovau-
tis savo gyvenime. Todėl kiekvienam yra privalu pasiskaityti:

POPIEŽIŲ ENCIKLIKOS — svarbiausiais žmonijos...
viešojo gyvenimo klausimais — m.v. 3.50
kv. 4.00

ENCIKLIKA — HUMANUM GENUS, Pop. Leono 13
apie masonus 0.50

ENCIKLIKA — MOTINA IR MOKYTOJA
Šv. Tėvo Jono 23-čiojo
Socialiniai klausimai krikščionybės šviesoje 1.50

DRAUGAS, šeštadienis, 1969 m. rugpjūčio m. 16 d.

poilsio. Kaip menkai prižiūrima ir per daug apkrauta mašina la-
bai greit sugenda, taip ir ne-
tvarkingas raumenų darbas ga-
li juos sutrikdyti. Patirta, kad
lengvesnį darbą žmonės dirbda-
mi, mažiau ir ne taip greit pa-
vargsta, o sunkesnį darbą dirb-
nės.

J. Mšks

Mylimai motinai

A. + A.

ONAI BUGAREVIČIENEI

mirus, HENRIKĄ IR ELENĄ BUGAREVIČIUS nuoširdžiai užjauname ir kartu liūdime.

Žibutė ir Zigmantas Žiupsniai
Kristina ir Rimas Sakalai

P A D Ė K A

A. + A. URSULĖ MICKEVIČIŪTĖ

Mano mylima sesuo mirė 1969 m. liepos mėn. 24 d. ir buvo palaidota liepos mėn. 28 d. šv. Kazimiero kapinėse, Dėkoju visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkoju kun. V. Zakarauskui, kuris atlikę gedulingas pamaldas už jos sielą ir palydėjo velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju visiems, kurie prisuntė velionei gėlių, bei pareiškė man toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkoju vargonininkui V. Baltrušaičiui už giesmes bažnyčioje. Dėkoju šv. Kazimiero Sešėlams už atsilankymą koplyčioje.

Dėkoju Tretininkų Maldos Apaštalavimo ir Gyvojo Rožandaus draugijoms bei SLA Moterų 134 kuopai už atsilankymą į koplyčią ir dalyvavimą laidotuvėse.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Mažeikai-
Evans už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Brolis Vincas Mickevičius

STASIO ŠIAUČIŪNO

mirties metines minint, š. m. rugpjūčio mėn. 24 d. bus lai-
komos šv. Mišios už jo sielą:

1. Chicagoje — Lietuvių Jėzuitų koplyčioje 8 val. ryto.
2. Clevelande — šv. Jurgio lietuvių bažnyč. 7:30 val. r.

Visus jo pažįstamus kviečiu tą dieną prisiminti jį savo maldose.

Brolis Jonas

P A D Ė K A

A. + A.

Christina Rozalija Tarvidas

Mūsų mylima motina, sesuo, močiutė, prosenėlė, teta ir sesuo mirė 1969 m. liepos mėn. 27 d. ir buvo palaidota liepos mėn. 31 d. Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: kun. Edward Abromaičiui už maldas koplyčioje ir kun. Leonard Yerkes, kuris atlikę ged. pamaldas už jos sielą ir palydėjo velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė velionei gėlių, bei pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

28W Dėkojame Dariaus-Girėno American Legion Auxiliary 271. Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame laid. direkt. A. Petkui už malonų patarnavimą. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Christina ir Juozas Campagna
Martin ir Margaret Tarvid su vaikais
Frances Tarvid su vaikais
Antikai, proanikai ir seserys

A. + A.

JURGIS PRANCKEVIČIUS (FRANKUS)

Gyveno 4105 So. Artesian Ave.
Mirė rugp. 14 d. 1969, 4 val. ryto, sulaukęs pušies amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kito iš šaltų apskrities, Ploščio valsč. Vio-
niškų kaimo, Amerikoje išvykęs 36 m.

Pasiliko dideliam nuliūdime žmona Rozalija (Janušaitė), bro-
lio vaikai: Pranas Prancevičius su šeima Chicagoje; Antanas Prancevičius su šeima ir Gediminas Prancevičius Kanadoje; sesers sūnus Pranas Tumosa su šeima Kanadoje; pusseserė Leoka-
dija Sudeikienė su šeima; pusbroliu Jonas Krisciūnas su šeima, brolis Antanas su šeima Lietuvoje, ir kiti giminės, draugai ir pa-
žįstami.

Priklausė Liet. Piliečių Pašalpos klubui ir Suvalkiečių klubui. Kūnas bus pašarvotas šeštą, 5 val. vak., Petro Bielinio koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugp. 18 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdus ŽMONA.

Laidotuvių direktorius Petras Bielinis, Tel. LA 3-3572.

Perskaitytė Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Trejų motelių mergytė Evie Callahan stebi 124 svary svorio ir 6 pėdų aukščio žvakę, kuri buvo pa-
statyta Memphis mieste, Tenn., jo 150 metų sukakties proga. Žvakė nuleista Dubline, Airijoje.

Brangiai motinai

ONAI BUGAREVIČIENEI mirus, mirus, liūdintį sūnų HENRIKĄ ir marčią ELENĄ BUGAREVIČIUS širdingai užjauname ir liūdime kartu.

Ona ir Steponas Žiupsniai
Genės ir Rimė šeimos

A. + A.

ONAI BUGAREVIČIENEI

sūnui HENRIKUI ir jo žmonai ELENAI reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Henrikas Bokas

A. + A. ONAI BUGAREVIČIENEI mirus, jos sūnui HENRIKUI ir marčiai ELENAI BUGAREVIČIAMS gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Ceslovas, Rūta ir Lana Butniai
Zigmas ir Erna Butkai

APLINK MUS

× **Prel. Mykolas Krupavičius** ir Leonardas Šimutis mielai sutiko įeiti į Amerikos Lietuvių kongreso garbės komitetą. Prel. Krupavičius, kaip rašo Alt'o pirmininkui, negalės kongrese dalyvauti dėl silpnos sveikatos. L. Šimutis Alt'o garbės pirmininkas rengiasi kongrese dalyvauti.

× **Liet. mokytojų studijų** savaitė prasideda rugp. 17 dieną Dainavos stovyklavietėje. Iš Chicago ir kitų vietovių į ją vyks ta eilė mokytojų. Registracija ir informacija teikia J. Tamulis, telef. 925-4076.

× **Šv. Pranciškaus seselių** rėmėjų Chicago apskrityje ruošia bazarėlį su vaisėmis ir žaidimais, bunco, rugpjūčio 24 d., sekmadienio popietį, pirmininkės rezidencijos kieme, 2919 West Pershing Road, Brighton Parke. Tai bus pirmas panašus bandymas bet manoma kad šv. teltai bus patenkinti ir pagyvin labdarybės darbą, savo atsilankymu.

× **Amer. liet. katalikų moterų** sąjungos 33 seimas įvyks rugpjūčio 18-20 dienomis, Grand Rapids, Mich., Pantlind Hotel. Daugybė žymių moterų veikėjų atvyks iš Chicago ir kitų vietų. Registracija vykdoma išvakarėse, rugp. 17 d. 5-7 val. vak. Continental kambaryje.

× **Amerikos Lietuvių kongreso** reikalų informacinis pasitarimas įvyks 1969 m. rugpjūčio 20 d., trečiadienį, 7.30 val. vak. Don Varnas posto salėje, 6818 So. Western Ave. Chicagoas lietuvių organizacijų valdybas arba jų atstovus, spaudos ir radijo darbuotojus, o taip pat ir visus, kurie domisi Amerikos Lietuvių kongresu, A. L. taryba kviečia pasitarime dalyvauti. Amerikos Lietuvių kongresas įvyks š. m. rugpjūčio 30, 31 — rugsėjo 1 dienomis Detroitė.

× **Ritos Jonynaitės ir Alfredo Juškos** jungtuvės įvyks rugpjūčio 23 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Šv. M. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Vaisės Šv. Kryžiaus parapijos salėje.

× **RASOMOS MASINĖS**, visokioms progoms nuo mažiausios iki 92 ž., liet.-angl. raidynų. Taip pat Radio, TV ir biznio mašinoms. Reikalaukite katalogo: J. L. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Chicagoje informacijos vakarais tel. 476-7399. (sk.)

× **Amerikos Lietuvių Kongresas** įvyks Detroitė, Statler Hilton viešbutyje, rugpjūčio 30-31 d. Pradžią šeštadienį 10 val. Organizacijos prašomos siųsti delegatus. Visi atstovai ir svečiai, norintieji gyventi viešbutyje, prašomi registruotis ALTO biure: 6818 So. Western ave. Chicago, Ill. 60636. Chicagoiečiai važiuojantieji į Detroitą automobiliais ir galintieji paimti vieną — du keleivius, prašomi pranešti tel.: 778-6901. Pakvietimus į banketą galima gauti ALTO biure arba DLOCE, 2002 Ferdinand st. Detroit, Mich. 48209. Banketas įvyks sekmdienį, rugpjūčio 31 d. 8.00 vakare. (sk.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris reprezentuoja Glorė Forgan, Wm. R. Staats, Inc. Tel. FI 6-1234. Albinas turi daug metų asmeniško patyrimo su akcijomis ir jums sąžiningai patars investavime vertybėse. (sk.)

× **Kas turi kokių klausimų** akcijų pirkimo ir pardavimo reikalais, prašoma kreiptis į stockbrokerį Arūną Vasį, Howe, Barnes & Johnson, Inc., telf. 782-9600. (sk.)

× **"Draugo" gegužinė** (piknikas), ruošiamą rugpjūčio 31 dieną Bučo darže, jau traukia daugelio lietuvių dėmesį. Kai kurie jų tuo reikalu skambina į redakciją ir prašo informacijų. Šiomet laukiama gausaus dalyvių skaičiaus.

× **A. Snarskienė**, jos dukrelė Adelė ir žentas Stanley Kondrotai su dukrelėmis rengiasi važiuoti į gimtinę Klebono kun. Stanley J. Saplio MIC, si dabrinio kunigystės jubilėjaus iškilmes, kurios įvyks sekmdienį rugp. 17 d. šv. Mišios bus laikomos šv. Jurgio parap. bažnyčioje. Po pamaldų banketas, Niagara Falls, N. Y.

× **Domė Petrutytė**, Am. Liet. Montessori d-jos vaikų namelių vedėja, dalyvavo Mallinckrodt College, Wilmette, rugp. 4-9 d. vykusiame seminare, kaip pagrindinė lektorė. Seminaras buvo skirtas priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo ir vystymosi problemų gvildinimui mon tessorinėje švietimoje.

Am. Liet. Montessori d-jos Vaikų nameliuose, 2743 W. 69th St., auklėtiniai ruošiasi savistovumui mokymiesi praktiškųjų gyvenimo darbų. Nuotr. VI. Luknevičiaus

× **Neturi knygų — neturi ir ištikimų draugų.** Gerų lietuviškų knygų galima gauti "Drauge". Pareikalavusius katalogus siunčiami nemokamai. Užėjį į "Draugą" darbo metu gali knygų pasirinkti. Toliau gyvenantiems užsakymai siunčiami paštu.

× **Dr. Kazys Šidlauskas**, Alt'o valdybos narys, paskirtas rūpintis Alt'o politinės veiklos planavimu ir reikalui esant sudaryti planavimo komisiją. Taip pat dr. K. Šidlauskui pavesta rūpintis memorandumų projektų paruošimu ir palaikyti ryšius su demokratų partija. Alt'o valdyba veikia darbų pasidalinimo principu. Tokiu būdu visi valdybos nariai aktyviai dalyvauja valdybos darbuose.

× **Irenos Veleckytės** klasikinio baleto studija pradeda rudens sezoną rugsėjo 2 d., antradienį. Naujų mokinių registracija gali būti atlikta telefonu. Mergaitės ir berniukai priimami nuo 4½ m. amžiaus. Suinteresuoti tėveliai prašomi vaikūčius užregistruoti skambinant 254-4012 po 5 v. v. Studija randasi Brighton Parke — 2541 W. 45 Place. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienaais nuosimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VT 7-7747 (sk.)

× **Dovanų sluntinius** į Lietuvą su užtikrintu pristatymu, galima pasiųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras), 421 Hackney Rd., London. E. 2. England. HFO 9734 (sk.)

× **Arūnas Vasys**, dirbąs telf. 782-9600, patarnauja kaip Howe, Barnes & Johnson, Inc., ir pardavimo reikalais. Suinteresuoti prašoma skambinti aukščiau duotu telefonu. (Sk.) stockbrokeris, akcijų pirkimo

Vicegubernatorius Paul Simon su lietuvišais visuomenininkais Lietuvių Radijo forume. Iš k. į deš. (sėdi) inž. A. Rudis, vicegub. P. Simon ir St. Semėnienė! (stovi) — dr. W. Kirsukas ir J. Skeivys. Nuotr. J. Martin

LEISKIME VAIKUS Į CHICAGOS AUKŠT. LITUANISTINĘ MOKYKLĄ

Pora — trejetas savaiki, ir lanko dar be didesnio priešmokyklinio mokslo metų visose mokyklose. Mums, lietuviams, be abejo, labiausiai rūpi, ar mokinių skaičius didės ar mažės. Ar mes, švedamsi Lietuvių šeimos ir švietimo metus, pasitenkinsime tik gražiais žodžiais paskaitose, prakalbose ir spaudoje, ar belsimės individualiai į kiekvieno tėvo lietuvišką sąžinę, kad jis leistų savo vaiką ne tik į privalomą amerikietišką mokyklą, bet ir lietuvišką; ar belsis tėvas motina į savo vaiko jauną širdį, kad jis lankytų lietuvišką mokyklą ir mokytųsi giliau pažinti savo tėvų kraštą, praeitį, kalbą, literatūrą, dainas.

Valstybės nuo nenoro mokyti apsidraudžia privalomo mokslo įstatymais. Deja, lankyti ar nelankyti lietuvišką mokyklą, tenka apsispręsti patiems. Nuo mokyklos vilioja draugai, kurie šeštadienį nesimoko, atitraukia noras tą dieną uždarbiauti, pažaisiti, patinginai. Šimtai įvairių priežasčių vilioja tolyn. Reikia labai taiklaus žodžio, kad galėtume į lietuvišką mokyklą eiti įkalbėti.

Pradžios mokyklas daugelis

× **Operos Lėšų Telkimo k-to** rengiami pietūs — šokiai įvyks š. m. rugsėjo 14 d., "Golden Age" (Kilty's) restorane, 4545 W. 95th Str., Oak Lawn, Ill. Bus trumpa, nuotaikinga, lietuviška meninė programa. Šokiams gros — Balio Pakšto orkestras. Pradžią: 5.30 val. vak. Bilietai gaunami pas k-to narys ir Marginiuose, 2511 W. 69th Str., Chicago, PR 8-4585. (pr.)

× **Svėkšnos Ginnazijos** jubilėjinė šventė prasidės pamaldomis Tėvų Jėzuitų Koplyčioje ir iškilėmis prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Rengimo Komitetą sudaro Prelatas J. Kučingis, St. Rudys, A. Rūgytė, J. Žukas ir L. Sodeika. (pr.)

× **Jieškoma** pagelbininkė dviem senukam, kuri pas juos gyventų. Kreiptis tel. 586-0090 (sk.)

× **Penkių metų** garantija duoda geriausi drėgmės išmuntuvai Oasis. Įsigykite Gradinsko vėsintuvų, TV ir radijų kraituvė, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

Aero klubo nariai apžiūri įsigytą lėktuvą Cessna 150. Iš k. į d.: Grasmontienė, Peseckas, Paškus ir Jasiūnas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— **Dr. J. Valiūnas**, Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto pirm. ir dr. Jokūbas J. Stukas, Lietuvos Vyčių pirmininkas, įeina į Amerikos Lietuvių kongresui rengti garbės komitetą.

Amerikos Lietuvių taryba su Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto artimais bendradarbiauja ir remia jo veiklą. Lietuvos vyčiai yra nuolatiniai Amerikos Lietuvių tarybos darbu rėmėjai. J. J. Stukas yra Alt'o narys.

Elzbieta Paurazienė Detroito Lietuvių organizacijų centro ir Amerikos Lietuvių katalikų moterų sąjungos veikėja, Vincė Leskaitienė — Jonuškaitė, Lietuvių moterų klubų federacijos pirmininkė, ir Julija Medinienė, Amerikos Lietuvių katalikų moterų sąjungos centro pirm. įeina į Amerikos Lietuvių kongresu garbės komitetą. Jų atstovaujamos organizacijos nuolat remia Amerikos Lietuvių tarybos veiklą ir laukia, kad jų atstovės gausiai dalyvaus Amerikos Lietuvių kongrese.

— **Arvydas Rumbaitis** iš Cherry Hill, N. J., neseniai baigė University of Virginia, gaudamas bakalaurą laipsnį iš fizikos.

Jau aukštesnioje mokykloje jis pasižymėjo dideliais gabumais.

metraštį, po vieną kitą laikraštėlio numerį. Jį turi puikias Jau nimo centre patalpas. Jai tik reikia daugiau mokinių. Vietų yra visose klasėse.

Baigę pradžios liuanistinės mokyklos 8 sk. priimami į 5 kl. be egzaminų. Nebaigę turi laikyti egzaminus. Rašomas diktantas, atpasakojimas, žodžių tikrinamas mokėjimas skaityti ir kalbėti. Nebaigę raginami stoti į parengiamąją klasę, kurioje labai sustiprinamas lietuvių k. mokėjimas. Į šią klasę patartina leisti tuos vaikus, kuriuos norėtumėte tik kitais metais pradėti leisti į 5 kl.

Norį laikyti egzaminus į 6 kl. turi, be ankščiau minėtų, dar laikyti Lietuvos istorijos (V. Sruogienės arba V. Liulevičiaus) egzaminą (mokėti ligi švitrigai los) ir lietuvių literatūros — tautosaką.

Stojantieji egzaminai bus rugsėjo 6 d. 10 val. ryto Jaunimo centre.

J. Masillonis

CHICAGOJE

ISIGIJO LĖKTUVĄ

Amerikos — Lietuvių Aero klubas Chicagoje, įsigijo savo nuosavą lėktuvą, tipo Cessna 150—1965, su radio Narco 12 siųstuvu ir priimtuvu ir aklojo skridimo prietaisais. Lėktuvą numatomas skirti klubo narių lėkūnų apmokymui bei lavinimui. Jis yra laikomas Griffith aerodrome, kurį operuoja Renz Flying Service. Firmos savininkė — Mrs. Renz, lietuviė. Dabar Aero klubo skraidymų vadovas sudaro klubo narių, norinčių išmokyti skraidyti, grupę su kvalifikuotu instruktorium.

Lėktuvo įsigijimo proga, Aero klubas rengia lėktuvu krikštytas, kurios įvyks š. m. rugsėjo 20 d., Pakšto salėje.

mais, priklausė National Honor Society, ir gaudavo garbės stipendiją (National Merit).

Šį rudenį jis pasiryžęs siekti magistro laipsnio Floridos universitete, kur yra apdovanotas stipendija. Išėmė šiam gabiam jaunuoliui.

— **Rūta Skiriūtė**, B. A. laipsnį baigusi šiais metais San Fernando Valley State kolegiją. Specialybė — kūno kultūra, sportas ir šokiai.

— **Prel. John A. Kučingis**, Sv. Kazimiero liet. parapijos klebonas Los Angeles, Calif. aktyviai rūpindamasis parapijos ir lietuviškos mokyklos reikalais, gražiai bendrauja ir su Los Angeles atvykstančiais svečiais, juos nuodėdžiai priimdamas ir painformuodamas apie įsikūrimo galimybes Californijoje.

— **Liet. skautų sąjungos** tarybos korespondencinis posėdis šiuo metu yra pravedamas pirmininko vyr. sktn. Antano Šaulaičio rūpesčiu. Programoje: LES statuto ir kontrolės nuostatų keitimo reikalai, nutarimas SS suvažiavimo reikalui ir jo nuostatų priėmimas.

— **Dailininko Povilo Puzino** paveiksai, jam mirus 1968m. buvo atsidūrę Public administration žinioje New Yorke. Teismo sprendimu jie turi būti perduoti Čiurlionio galerijai Chicagoje.

— **Bernadeta Romualda Tunaitė**, brooklynietė, Jono ir Eleonoros (Tutinų) duklė, pavyzdinai baigė vidurinę mokyklą, iš 327 mergaičių būdama pirmąja mokinė. Priklauso ateitininkų organizacijai, dirba "Jaunystės kelių" redakcijoje.

— **Antanas Jonas Skirius**, B. A., baigęs šiemet Dartmouth kolegiją, Hanover, N. H., su aukščiausiais pažymiais — Summa cum laude ir Phi Beta Kappa, gavo atžymėjimą istorijos studijose. Nuo rudens J. Skirius dėstys ispanų kalbą ir literatūrą Belmont Hill mokykloje prie Bostono.

— **Prel. L. Mendelis**, Baltimorės lietuvių veikėjas, šiais metais atostogavo Europoje.

— **Kun. D. Slapšys SJ** sėkmingai darbuojasi misijose Indijoje ir palaiko glaudžius ryšius su Amerikos lietuviams.

— **Dr. J. Valaitis** ir dr. Aviža dalyvavo Montrealyje įvykusiame medicinos gydytojų suvažiavime.

— **Steponui Nasvyčiui**, gyv. Clevelande, Ohio, rugp. 19 d. sueina 86 metai amžiaus. Tai se naš lietuvių veikėjas, judėjęs lietuvišką veiklą dar prieš I pasaulinį karą įvairiose Lietuvos vietovėse. Po II pasaulinio karo, greičiau už kitus emigravę į JAV-les, padėjo daugeliui tremtinių sudaryti emigracijos dokumentus, juos sutiko Clevelande ir padėjo įsikurti. Nežūrint senovo amžiaus, aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje.

ŠVEICARIJOJE

— **Dr. Jonė Pečiūnonytė**, žinomo generolo M. Pečiūnionio duklė, vienoje Čiuricho miesto ligoninėje pradėjo praktikuoti kaip bendrosios ir vaikų psichiatrijos specialistė.

Chicagos žinios

MIESTO BIUDŽETAS IR NAUJI MOKESČIAI

Mero Richard Daley raštinė praneša, kad 1970 m. miesto sąmata pramatoma \$792,283, — 151 sumoje, atseit \$33,084,097 didesnė negu 1969 m. biudžetas. Sąmatoje nepramatyta pakelti algas 43,000 miesto tarnautojų. Numatoma, kad nuosavybės mokesčiai pakils iki \$7.20 už \$100 vertės.

BRANGSTA MOKSLAS

Northwestern universitetas Evanstone pakėlė kainą už moks la dar daugiau pusės studentų. Pradedant 1970 m. rudenį visi pirmamečiai medicinos ir dentisterijos studentai turės mokėti už metus \$2,410 palyginus su dabartine kaina \$2,190. Visi studentai siekia magistro verslo administracijoje turės mokėti \$2,400 palyginus su dabar mokama \$2,025 kaina.

NEGRAS IESKO VYRŲ LAIVYNUI

Negras laivyno karininkas, leit. komandierius Wendell Johnson Chicagoje verbuoja į laivyną jaunus vyrus iš rasinių mažumų: negrų, meksikiečių, portorikiečių, indėnų ir aziatų. Johnsono teigimu, iš 700,000 laivyno vyrų, 33,000 yra negrai su 420 negrų karininkų. Karininkais yra 138 meksikiečiai, 88 aziatai, 25 filipiniečiai ir 5 indėnai. Eilinių jūreivių skaičiuje yra 1,000 indėnų, 900 meksikiečių, 20,500 filipiniečių ir 1,000 aziatų.

SPORTININKAS PASKIRTAS PRIE SUSISIEKIMO

Illinois gubernatorius Richard Ogilvie paskyrė Chicago Cubs beisbolo komandos narį, negrą Ernie Banks, vienu iš 7 narių sudarančių Chicago CTA susisiekimo tarybą. Paskyrimas galioja 7 metams. Metinė alga bus \$15,000. Jis yra pirmas savo rasės gausios tolų paskyrimas. Valstijos senatas turės paskyrimą patvirtinti.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

3236 South Halsted Street

Telef.: DANube 6-9837

Julija O. Bičiūnienė Chicago, Ill. 60608

NORMAN BURSTEINAS, kallių krautuvė
IR SIUVYKLA, 185 No. Wabash (kampas Wabash ir Lake Street), 2-as aukštas. Atidaro kasdien 9 ryto iki 6 vak.; pirm. ir ketv. iki 8 v.v., šešt. iki 4 val. ir kitu laiku susitarus tel. 263-5826 ir bute 677-8489. Kalbame lietuviškai.